

Arvonlisäveromuutokset vastuullisten koirankasvattajien näkökulmasta

Marie Lönnroos

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Tradenomi

Tutkimusraportti

2024

Tiivistelmä

Tekijä(t) Marie Lönnroos
Tutkinto Tradenomi
Raportin/Opinnäytetyön nimi Arvonlisäveromuutokset vastuullisten koirankasvattajien näkökulmasta
Sivu- ja liitesivumäärä 41 + 4
<p>Tutkimuksessa tarkasteltiin arvonlisäveromuutosten vaikutuksia vastuullisten koirankasvattajien toimintaan Suomessa. Koirankasvatus on monille rakas harrastus tai elinkeino, yhdistäen liike-toiminta, eläinten hyvinvointi ja vastuullisuus. Kuitenkin alalla on useita ulkoisia tekijöitä, kuten veropolitiikka, jotka voivat vaikuttaa kasvattajien taloudellisiin käytäntöihin ja toiminnan vastuullisuuteen. Erityisesti arvonlisäveron korotukset ja muutokset verovelvollisuudessa voivat asettaa koirankasvattajat eriarvoiseen asemaan ja luoda haasteita niiden kyvyille harjoittaa vastuullista toimintaa.</p> <p>Tutkimuksen pääpaino on arvonlisäveromuutosten vaikutusten ymmärtämisessä, erityisesti niiden vaikutuksissa koirankasvattajien talouteen, kilpailuasemaan ja mahdollisiin toiminnan muutoksiin. Tutkimuksessa on tarkasteltu kolmea tulevaa arvonlisäveromuutosta: arvonlisäverokannan nousua 24 prosentista 25,5 prosenttiin, alarajan korotusta 15 000 eurosta 20 000 euroon sekä alarajahuojennuksen poistoa. Näiden muutosten taustalla on huoli siitä, että veronkorotukset saattavat tehdä koirankasvatuksesta taloudellisesti epävarmaa ja vaikeuttaa pienyrittäjien vastuullista toimimista.</p> <p>Tutkimus on toteutettu kvantitatiivisesti kyselytutkimuksena, johon vastasi 64 koirankasvattajaa. Kyselyssä kartoitettiin vastaajien mielipiteitä veromuutosten vaikutuksista sekä heidän kokemuksiaan vastuullisuuden säilyttämisestä nykyisissä taloudellisissa olosuhteissa. Tuloksissa on osoitettu, että monet koirankasvattajat kokevat arvonlisäveromuutokset epäsuotuisina ja pelkäävät niiden heikentävän kykyään ylläpitää vastuullista toimintaa. Verovelvollisten koirankasvattajien näkökulmasta veromuutokset saattavat aiheuttaa epätasa-arvoa markkinoilla, kun verottomasti toimivat voivat kilpailla halvemmilla hinnoilla.</p> <p>Tutkimus tuo esiin, että arvonlisäveromuutokset voivat vaikuttaa koirankasvattajien elinkeinotoimintaan ja vastuullisuuden toteutumiseen, mikä puolestaan voi heikentää rotujen terveyttä ja monimuotoisuutta. Tutkimuksessa esitetään suosituksia, kuinka lainsäädännön ja veropolitiikan tulisi tukea vastuullista koirankasvatusta ja varmistaa alan elinvoimaisuus myös pienyrittäjien näkökulmasta.</p>
Asiasanat Arvonlisävero, arvonlisäveromuutokset, koirankasvatus, vastuullisuus

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön tavoitteet.....	1
1.2	Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys.....	2
2	Arvonlisävero	4
2.1	Arvonlisäverovelvollisuus	6
2.2	Arvonlisäveron alarajahuojennus.....	6
2.3	Arvonlisäveromuutokset	7
2.3.1	Arvonlisäveron korotus 24 prosentista 25,5 prosenttiin 1.9.2024.....	7
2.3.2	Arvonlisäveron alarajan nostaminen 15 000 eurosta 20 000 euroon 1.1.2025	7
2.3.3	Arvonlisäveron alarajahuojennuksen poisto 1.1.2025	7
3	Koirankasvatus.....	8
3.1	Vastuullisuus koirankasvatuksessa	11
4	Verohallinnon näkemys koirankasvatuksesta	13
4.1	Harrastustoiminta	13
4.2	Tulohankkimistoiminta.....	13
4.3	Elinkeinotoiminta	14
4.4	Verottaja tiukentuu koirankasvatuksessa.....	14
5	Tutkimusmenetelmät ja aineiston keruu	16
5.1	Kyselylomakkeen suunnittelu ja testaus	16
5.2	Aineiston keruu ja vastausmäärät.....	16
5.3	Vastaajien toiminta	17
5.3.1	Toiminta.....	17
5.3.2	Liikevaihto 2023.....	18
5.3.3	Liikevaihto 2024.....	19
5.4	Arvonlisäverovastaukset	19
5.5	Arvonlisäveromuutosten vaikutus markkinaan ja asiakkaisiin	26
5.6	Koirankasvatuksen muutokset.....	30
5.7	Verohallinto ja koirankasvatus.....	32
5.8	Yhteenveto kyselytutkimuksesta.....	34
6	Yhteenveto ja pohdinta.....	35
6.1	Miten tulevat arvonlisäveromuutokset vaikuttaisivat koirankasvattajien vastuulliseen toimintaan tulevaisuudessa?	35
6.1.1	Minkälaisia huolia ja muutoksia koirankasvattajilla on edessä arvonlisäveromuutosten takia?.....	35
6.2	Miten muutokset nähdään konkreettisesti koirankasvatuksessa?.....	36

6.2.1	Muuttuuko markkina ja kilpailijoiden asema? Säilyykö monimuotoisuus?.....	36
6.3	Verohallinnon rooli ja verotuskäytännöt	37
6.4	Pohdinta.....	37
6.5	Oman oppimisen ja työskentelyn arviointi.....	38
Lähteet.....		39
Liitteet		42
Liite 1.	Kasvattajasitoumus	42
Liite 2.	Tutkimustiedote.....	43
Liite 3.	Saatekirje.....	44
Liite 4.	Kysymykset kyselytutkimukseen	45

1 Johdanto

Koirankasvatus on Suomessa tärkeä ja rakas harrastus ja elinkeino, joka yhdistää liiketoiminnan ja eläinten hyvinvoinnin. Koirankasvattajien toiminta on monin tavoin haasteellista, sillä se edellyttää paitsi asiantuntemusta koirien jalostuksesta ja kasvatuksesta myös taloudellista kestävyyttä ja jatkuvaa vastuullisuutta. Koirankasvattajat kohtaavat monia ulkoisia tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa heidän työhönsä, ja veromuutokset ovat yksi näistä tekijöistä. Erityisesti arvonlisäveron korotukset ja muut verovelvollisuuteen liittyvät muutokset voivat asettaa koirankasvattajat eriarvoiseen asemaan ja haastaa vastuullisen toiminnan säilyttämisen. (Suomen Kennelliitto ry 2024c; Verohallinto 2024j)

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet

Tämän tutkimuksen päätavoitteena on tutkia, miten tulevat arvonlisäveromuutokset vaikuttavat koirankasvattajien vastuulliseen toimintaan ja heidän liiketoimintaansa Suomessa. Arvonlisäveromuutoksia on tulossa kolme: arvonlisäverokannan nosto 24 prosentista 25,5 prosenttiin (1.9.2024), arvonlisäveron alarajan nostaminen 15 000 eurosta 20 000 euroon (1.1.2025) sekä arvonlisäveron alarajahuojennuksen poisto (1.1.2025). (Valtiovarainministeriö 2024; Verohallinto 2024j)

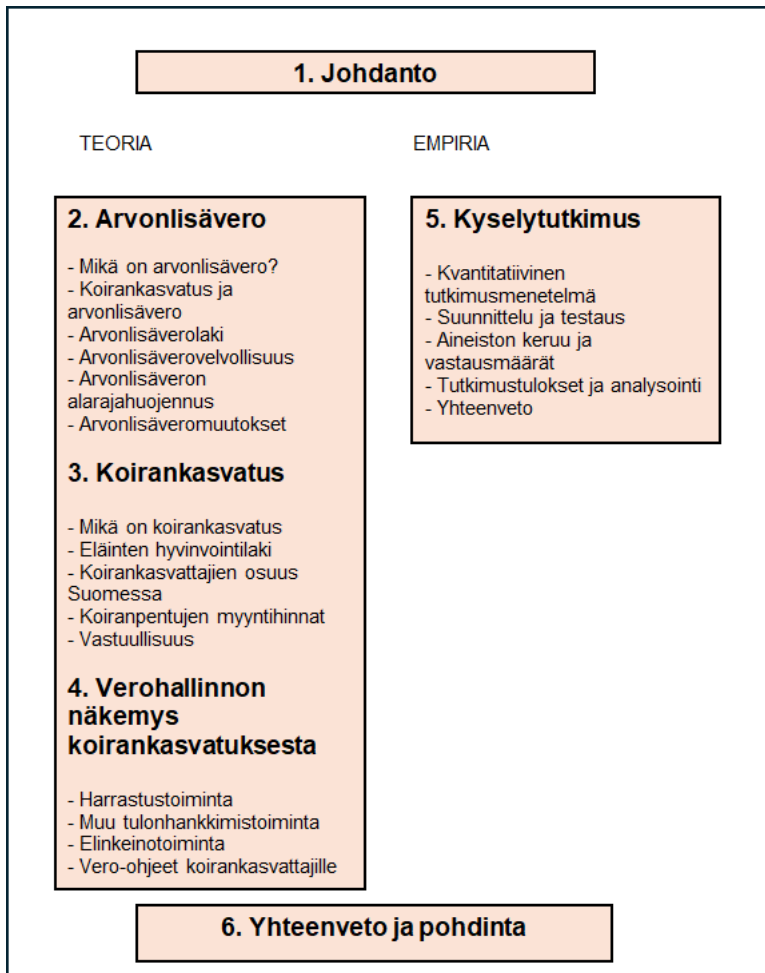
Taulukko 1. Tutkimuksen ongelmat

Pääongelma:	-Miten tulevat arvonlisäveromuutokset vaikuttaisivat koirankasvattajien vastuulliseen toimintaan tulevaisuudessa?
Alaongelmat:	-Minkälaisia huolia ja muutoksia koirankasvattajilla on edessä arvonlisäveromuutosten takia? -Miten muutokset nähdään konkreettisesti koirankasvatuksessa? -Muuttuuko markkina ja kilpailijoiden asema? -Säilyykö rotujen monimuotoisuus?

Arvonlisäveromuutokset voivat vaikuttaa paitsi koirankasvattajien taloudellisiin käytäntöihin myös heidän mahdollisuuksiinsa harjoittaa vastuullista kasvatustyötä. Vastuullisella koirankasvatuksella tarkoitetaan paitsi eläinten hyvinvointia ja rotujen terveyttä myös taloudellista kestävyttä, joka mahdollistaa koirien jalostuksen ja kasvatuksen pitkällä aikavälillä. (Suomen Kennelliitto ry 2024c)

1.2 Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys

Viitekehysten tarkoitus on tuoda esille opinnäytetyön rakenne. Opinnäytetyö koostuu neljästä eri osasta: johdanto, teoriaosa, empiirinen osa ja yhteenveto. Alla olevassa kuvassa käydään läpi tarkemmin opinnäytetyön kulkua.

Kuva 1. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys

Tutkimuksessa tarkastellaan erityisesti, miten arvonlisäveron muutokset näkyvät koirankasvatuksessa, kuinka ne vaikuttavat markkina- ja kilpailijoiden asemaan sekä miten ne voivat vaikuttaa rotujen monimuotoisuuteen ja vastuulliseen toimintaan. Tietoperustassa käsitellään arvonlisäveron vaikutuksia, koirankasvatuksen sääntelyä, eläinten hyvinvointilainsäädäntöä ja verottajan kantaa koirankasvatukseen.

Kvantitatiivinen tutkimus on toteutettu kyselylomakkeen muodossa, jota on jaettu sosiaalisessa mediassa 19.7.- 4.8.2024. Kyselytutkimuksessa keskityttiin arvonlisäveromuutoksiin ja koirankasvattajien liikevaihtoon sekä mahdollisiin toiminnan muutoksiin. (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022)

Tämän tutkimuksen tavoitteena on avata keskustelua siitä, kuinka koirankasvatus voi sopeutua veromuutoksiin säilyttäen samalla vastuullisuuden ja eläinten hyvinvoinnin.

Opinnäytetyössä on tarkistettu oikeinkirjoitusta ChatGPT tukena.

2 Arvonlisävero

Arvonlisävero on lähes kaikkien tavaroiden ja palvelujen yleinen kulutusvero, joka on tarkoitettu kuluttajien maksettavaksi. Veronalaiset yrittäjät veloittavat arvonlisäveron kuluttajilta myyntihinnan päälle, ja tilittävät sen sitten valtiolle. Arvonlisäverolaki sovelletaan, mikäli myyjä (tässä tapauksessa koirankasvattaja) on arvonlisäverovelvollinen. Koirankasvatuksessa maksetaan arvonlisäveroa koirien tai tavaroiden maahantuonnista Suomelle sekä koirien tai tavaroiden myynnistä ja ostosta, jos myyjä on arvonlisäverovelvollinen, arvonlisäverolain 1 § mukaan. (Alanko 2024, 27; European Union 2024; Valtiovarainministeriö 2024; Verohallinto 2024h)

Arvonlisäverolain 17 § mukaan tavara, verollisella myynnillä on muun muassa aineellinen esine, kun taas palvelu on kaikkea muuta, mitä voidaan myydä liiketoiminnan muodossa. Koirankasvatuksessa tavara voi olla koira, pentu tai uroksen siemenneste, kun taas palvelu voi olla esimerkiksi trimmaus- tai koiranhoitopalvelu. Koirankasvattaja voi myydä pennun, koiran tai siemennesteen ulkomaille Euroopan unionin alueella olevalle elinkeinoharjoittajalle tai yritykselle, jo arvonlisäverottomana, mikäli ostaja on arvonlisäverovelvollinen omassa maassaan. Tällöin sovelletaan arvonlisäverolain 18 a §, 70 § sekä 122 §. Arvonlisäverolain 63 § mukaan tavara on myyty Suomessa, jos se on täällä, kun se luovutetaan ostajalle. Esimerkiksi tuontikoirien kohdalla, jos koirankasvattaja myy koiran eteenpäin Suomessa muutaman kuukauden kuluttua maahantuonnista, silloin tavara on myyty Suomessa ja arvonlisäveroa maksetaan (toistamiseen jos koira on ostettu Euroopan Unionin ulkopuolelta ja arvonlisävero on jo maksettu tullissa tuonnin yhteydessä). (Ruokavirasto 2024; Verohallinto 2024g)

Eläinten hyvinvointilain 6 luvun mukaan säädetään eläinten tuonnista ja luovutuksesta. Alle kuuden kuukauden ikäistä koiran- tai kissanpentua ei saa tuoda Euroopan unionin ulkopuolelta eikä Euroopan unionin jäsenvaltiosta Suomeen, jos tarkoitus on myydä tai muutoin luovuttaa pentu Suomessa edelleen neljän kuukauden kuluessa tuonnista. (Ruokavirasto 2024)

Arvonlisäverolain 85 § mukaan Suomessa on kolme arvonlisäverokantaa: 25,5 prosenttia, 14 prosenttia ja 10 prosenttia. Yleinen verokanta on 25,5 prosenttia, ja se kattaa esimerkiksi, tavaroita ja palveluita, kuten tässä raportissa esimerkiksi koirat tai koiran siemenneste. Ennen 1.9.2024 yleinen arvonlisäverokanta koirien myynnille oli 24 prosenttia. (Verohallinto 2024b)

Alennettuun verokantaan, joka on 14 prosenttia, kuuluvat ravintola- ja ateriapalvelut sekä elintarvikkeet, kuten koiranruoat, jotka kuuluvat tähän kategoriaan. Viimeinen alennettu verokanta, 10 prosenttia, sisältää muun muassa lääkkeet, kirjat, lehdet, majoituspalvelut sekä kulttuuri- ja viihdetilaisuudet. Koirankasvatuksessa esimerkiksi eläinlääkärissä saatavat lääkkeet. (Valtiovarainministeriö 2024)

Arvonlisäverolain 102 § mukaan verovelvollinen saa yleisestä vähennysoikeudestaan muun muassa vähentää verollista liiketoimintaa varten toiselta verovelvolliselta ostamastaan tavarasta tai palvelusta, maahan tuomastaan tavarasta tai tekemästään yhteisöhankinnasta suoritettavan arvonlisäveron. Kirjanpidossa on tärkeää kirjata tositteet tai laskut. Maahan tuodun tavaran vähennysoikeuden edellytyksenä on tullauspäätös ja siihen liittyvät asiakirjat. Koirankasvatuksessa elinkeinotoimintana jalostustuontikoirat sekä muut tuontikulutustavarat kuuluvat tähän osioon. (Verohallinto 2024f)

Arvonlisäverolain 114 § mukaan koirankasvatuksessa ei saa vähentää asumiskuluja tai muita kuluja, jotka liittyvät jokapäiväiseen arkeen ja vapaa-aikaan. Arvonlisäverolain 117 § mukaan tavarasta ja palvelusta, jonka verovelvollinen on hankkinut tai ottanut vain osittain vähennykseen oikeuttavaan käyttöön, saadaan vähennys tehdä vain siltä osin, kuin tavaraa tai palvelua käytetään tähän tarkoitukseen. Koirankasvatuksessa voi olla vaikeaa hahmottaa, mitkä kulut kuuluvat suoraan koirankasvatuksen kuluihin ja mitkä kulut ovat väistämättömiä ilman pentuja. Koira luokitellaan laissa tavaraksi myyntihetkellä, mutta Verohallinto pitää niitä lemmikkinä, jolloin ne voidaan luokitella vapaa-ajan harrastukseksi tai vastaavaksi. (Alanko 2024, 25)

Arvonlisäverolain 13 luvun mukaan ajallisesta kohdistumisesta säädetään myynnin ja tavaran yhteisöhankinnan suoritettavasta verosta sekä tavaran maahantuonnista. Verohallinnolle suoritettava ja vähennettävä vero sekä ilmoitettavat liiketapahtumat kohdistetaan veron tilittämistä ja liiketapahtumien ilmoittamista varten kalenterikuukaudelle, kuten tässä pykälässä on säädetty.

Arvonlisäverolain 135 a § mukaan myynnistä suoritettava vero kohdistetaan sille kalenterikuukaudelle, jonka aikana veron suorittamisvelvollisuus on syntynyt 15 § ja 16 § mukaan. Maahantuonnista suoritettava vero kohdistetaan sille kuukaudelle, jolloin tullauspäätös on annettu. Arvonlisäverolain 138 a ja b § mukaan tavaran yhteisömyynti kohdistetaan tavaran toimituskuukautta seuraavalle kalenterikuukaudelle, ja yhteisöhankinta, jos vastaanottaja on saanut laskun vastaanottokuukautena, kohdistetaan tavaran vastaanottokuukaudelle.

Arvonlisäverolain 146 a § mukaan veron maksamiseen, ilmoittamiseen, määrittämiseen, oikaisuun ja muuhun verotusmenettelyyn sekä muutoksenhakuun sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä. Arvonlisäverolain 147 § mukaan verovelvollisen on maksettava oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyistä annetun lain 11 § ja 12 § tarkoitetuille verokausille kuuluville kalenterikuukausille tämän lain 13 luvun mukaisesti kohdistettavien suoritettavien verojen osalta, ja verotusmenettelystä annetun lain 6 luvussa säädetään tarkemmin. Verohallinnon sivuilla löytyy arvonlisäverolaskuri, jota voi hyödyntää. (Verohallinto 2024a)

Arvonlisäverolain 22 luvussa säädetään laskujen ja muiden tositteiden laskutuskäytännöistä ja velvollisuudesta. Myyjä on arvonlisäverolain 209 b § mukaan annettava lasku ostajalle.

2.1 Arvonlisäverovelvollisuus

Verohallinnon rekisterissä löytyy arvonlisäverovelvollisten rekisteri, johon arvonlisäverovelvolliset yritykset on listattu. Kaikkien yritysten on ilmoitettava itsensä tähän rekisteriin arvonlisäverolain 18 luvun 172 § mukaan, jos toiminta on sen laajuinen, että ne ovat arvonlisäverovelvollisia. Arvonlisäverolain 3 § mukaan myyjä ei ole arvonlisäverovelvollinen, jos liikevaihto pysyy 15 000 eurossa 12 kuukauden tilikauden aikana, ellei häntä ole oman ilmoituksensa perusteella merkitty verovelvolliseksi. Tähän kategoriaan kuuluu suurin osa koirankasvattajista. 1.1.2025 alkaen alaraja nousee 20 000 euroon. (Verohallinto 2021; Verohallinto 2024i; Verohallinto 2024k)

Arvonlisäveroa maksetaan yrityksen verokauden mukaan. Jos verokausi on kuukausittainen, arvonlisävero maksetaan aina kuukauden 12. päivänä, edellyttäen että väliin jää yksi kokonainen kuukausi verokauden päätyemisestä. Esimerkiksi tammikuun arvonlisävero maksetaan 12.3. Verokauden ollessa neljännesvuosittain, arvonlisävero maksetaan kolmen kuukauden välein päivinä 12.5., 12.8., 12.11. ja 12.2. Vuosittaisessa verokaudessa arvonlisävero maksetaan aina seuraavan vuoden helmikuun viimeisenä päivänä. Koirankasvattajat maksavat yleensä seuraavan vuoden helmikuussa edellisen vuoden arvonlisäveronsa. (Verohallinto 2024e)

2.2 Arvonlisäveron alarajahuojennus

Arvonlisäverovelvollisen yrityksen liikevaihdon ollessa tilikaudessa (12 kuukautta) alle 30 000 euroa, yritys on oikeutettu saamaan arvonlisäveron alarajahuojennusta. Jos liikevaihto on alle 15 000 euroa, yritys voi saada takaisin koko arvonlisäveron määrän. Liikevaihdon ollessa yli 15 000 euroa mutta alle 30 000 euroa, yritys on oikeutettu saamaan osan arvonlisäverosta takaisin. Alarajahuojennus lasketaan automaattisesti Omaveropalvelussa, kun tiedot syötetään järjestelmään. Arvonlisäveron alarajahuojennus on verotettavaa tuloa. (Verohallinto 2024d)

Arvonlisäverolaisissa 14 luvussa säädetään verovelvollisuuden alarajaan liittyvästä huojennuksesta. Arvonlisäverolain 149 a § mukaan verovelvollinen, jonka tilikauden liikevaihto ylittää 15 000 euroa, voi saada tilikaudelta tilitettävästä verosta huojennuksen. Huojennuksen suuruus määräytyy seuraavalla laskukaavalla:

vero – ((liikevaihto – 15 000) x vero) / 15 000 (Verohallinto 2024d)

Verovelvollinen, jonka tilikauden liikevaihto on enintään 15 000 euroa, saa huojennuksen koko tilikaudelta tilitettävästä verosta. (11.12.2020/961)

Yrityksen esimerkkinä alarajahuojennuksen oikeuttavasta määrästä on laskettu Verohallinnon sivuilla olevan laskurin ohjeiden mukaan, ottaen huomioon, että vähennettävät verot ovat nolla euroa.

Taulukko 1. Alarajahuojennuksen esimerkkilaskuja, jos vähennettävät verot ovat 0 euroa

Liikevaihto	Veroprosentti	Veron osuus	Alarajahuojennus	Maksettava vero
16 000,00 €	24 %	3 096,77 €	3 096,77 €	0,00 €
22 000,00 €	24 %	4 258,06 €	3 479,70 €	778,36 €
29 000,00 €	24 %	5 612,90 €	2 474,50 €	3 138,40 €

Kuten yllä olevasta taulukosta käy ilmi, alarajahuojennusmäärä vähenee liikevaihdon lähestyessä ylärajaa 30 000 euroa. Pienellä liikevaihdolla ei tarvitse maksaa arvonlisäveroa, vaan huojennusta saa koko arvonlisäveron määrästä.

- 16 000 euron liikevaihdosta veroja kertyy 24 prosentin verolla 3096,77 euroa. Alarajahuojennusta saa koko veron summasta, joten maksettavaa veroa ei jää.
- 22 000 euron liikevaihdolla veron osuus 24 prosentin verolla on 4258,06 euroa. Alarajahuojennusta saa 3479,70 euroa, joten maksettavaksi jää 778,36 euroa.
- 29 000 euron liikevaihdolla veron osuus on 5612,90 euroa. Alarajahuojennus on 2474,50 euroa, ja maksettavaksi jää 3138,40 euroa.

2.3 Arvonlisäveromuutokset

2.3.1 Arvonlisäveron korotus 24 prosentista 25,5 prosenttiin 1.9.2024

Arvonlisäveroa nostetaan 25,5 prosenttiin 1.9.2024 alkaen. Uudistus tuo mukanaan ostohintakorotuksia ja mahdollisesti myös myyntihintojen nostoja. (Alanko 2024; Verohallinto 2024c; Verohallinto 2024k)

2.3.2 Arvonlisäveron alarajan nostaminen 15 000 eurosta 20 000 euroon 1.1.2025

Arvonlisäveron alaraja on ollut 15 000 euroa vuodesta 2021, ja hallitus on päättänyt nostaa sen 20 000 euroon 1.1.2025 alkaen. Tämä tuo helpotusta pienelle osalle pienyrityksistä, ja jotkut saattavat jopa kirjautua ulos arvonlisäverorekisteristä. (Verohallinto 2024j)

2.3.3 Arvonlisäveron alarajahuojennuksen poisto 1.1.2025

Arvonlisäveron alarajahuojennus poistuu vuodenvaihteessa 2025. Euroopan Unionin pienyritysdirektiivi vaatii Suomea poistamaan tämän huojennuksen. Uudistus tulee vaikuttamaan erityisesti pienyrityksiin ja koirankasvattajiin, jotka ylittävät arvonlisäveron alarajan (20 000 euroa 1.1.2025 alkaen). (Verohallinto 2024j)

3 Koirankasvatus

Koirien kasvattaminen on vastuullinen ja vaativa toiminta. Rodunomaista koirankasvatusta harjoittavien kasvattajien tavoitteena tulee olla vastuullisuus, rehellisyys, terveys ja hyvinvointi. Vastuulliselle kasvattajalle on tärkeää käyttää jalostukseen vain terveitä laajasti terveystutkittuja ja hyväluonteisia koiria. Rodunomaisuuden vaaliminen on myös tärkeää rotukoirasvatuksessa. Avoinuus on keskeinen elementti koirankasvatuksessa; kasvattajan tulee kertoa avoimesti koirien sukujen terveysriskeistä ja mahdollisista heikkouksista. (Suomen Kennelliitto ry 2024c)

Eläinten hyvinvointilain 25§ mukaan jalostukseen on pyrittävä tuottamaan elinvoimaisia, toimintakykyisiä ja terveitä eläimiä. Eläimiä ei saa käyttää jalostukseen, jos yhdistelmä aiheuttaa sellaisia sairauksia tai muita ominaisuuksia, jotka haittaavat eläimen hyvinvointia, tai jos eläin ei luonnollisesti pysty lisääntymään.

Kasvattajan vastuulla on huolehtia koirien, emojen ja pentujen hyvinvoinnista ympäristövastuuta ajatellen, eläinten hyvinvointilain mukaisesti. Eläinten hyvinvointilain 5 § mukaan eläimen hyvinvoinnilla tarkoitetaan eläimen kokemusta sen omasta fyysisestä ja henkisestä tilasta. Eläimenpitäjänä on vastuullinen henkilö, joka huolehtii eläimestä joko pysyvästi tai tilapäisesti. Eläimen omistaja voi olla luonnollinen tai oikeushenkilö, ja toiminnanharjoittajalla on velvollisuus ilmoittaa pito- paikka. (Suomen Kennelliitto ry 2024c)

Eläinten hyvinvointilain 12 § mukaan eläintä on kohdeltava rauhallisesti ja lajityypillisesti. Eläin tulee totuttaa käsittelyyn ja pito-olosuhteisiin. Lain 13 ja 14 § määrittellään, miten eläintä ei saa käsitellä: ei kovakouraista käsittelyä, eikä eläintä saa vahingoittaa, pakottaa, rasittaa liikaa tai käsitellä kivuliaasti.

Koirankasvatus on elämäntapa ja harrastus, joka liittyy tiiviisti myös koirien omistamiseen. Koirarodujen kasvattamisessa tulee huolehtia paitsi lainsäädännöstä ja eettisistä arvoista, myös rotukohtaisista rajoituksista ja säännöistä. Monilla koiraroduilla on perinnöllisiä vikoja ja sairauksia, ja näihin liittyy ohjelmia kuten PEVISA (perinnöllisten vikojen ja sairauksien estämishjelma), johon on kirjattu jalostukseen ja pentujen rekisteriöintiin liittyviä ehtoja. Esimerkkinä pieniamerikanpaimenkoiran PEVISA-ohjelmaan kuuluu seuraavat rajoitukset:

- Lonkat: raja-arvona C
- Kyynärät: raja-arvona 1
- Silmät: tarkastuksen voimassaoloaika 1 vuosi
- Urosten käyttöön rajoituksia: alle 5-vuotiaan uroksen jälkeläismäärä enintään 20 pentua, koko eliniän aikana 60 pentua
- Merle-merle ja töpö-töpö yhdistelmät ovat kiellettyjä. (Pieniamerikanpaimenkoirat ry 2022)

Nämä rajoitukset tarkoittavat käytännössä sitä, että jos edellä mainitut ehdot eivät täyty, pentuja ei voida rekisteröidä Kennelliiton järjestelmän. Esimerkiksi koiraa, jolla on D-lonkat, ei saa käyttää jalostukseen, eikä koiraa, jonka kyynärtulos on 2, myöskään saa käyttää jalostuksessa ilman poikkeuslupaa. Mikäli pentuja syntyy tällaisista yhdistelmistä, niitä ei voi rekisteröidä normaalisti Kennelliittoon. (Pieniamerikanpaimenkoirat ry 2024)

Suomessa isojen koirankasvattajien osuus on suhteellisen pieni. Alla olevassa kuvassa näkyy isojen, yli kymmenen pentueen kasvattajien kennelit verrattuna penturekisteröinnin määrään Suomessa. (Halkio 2024)

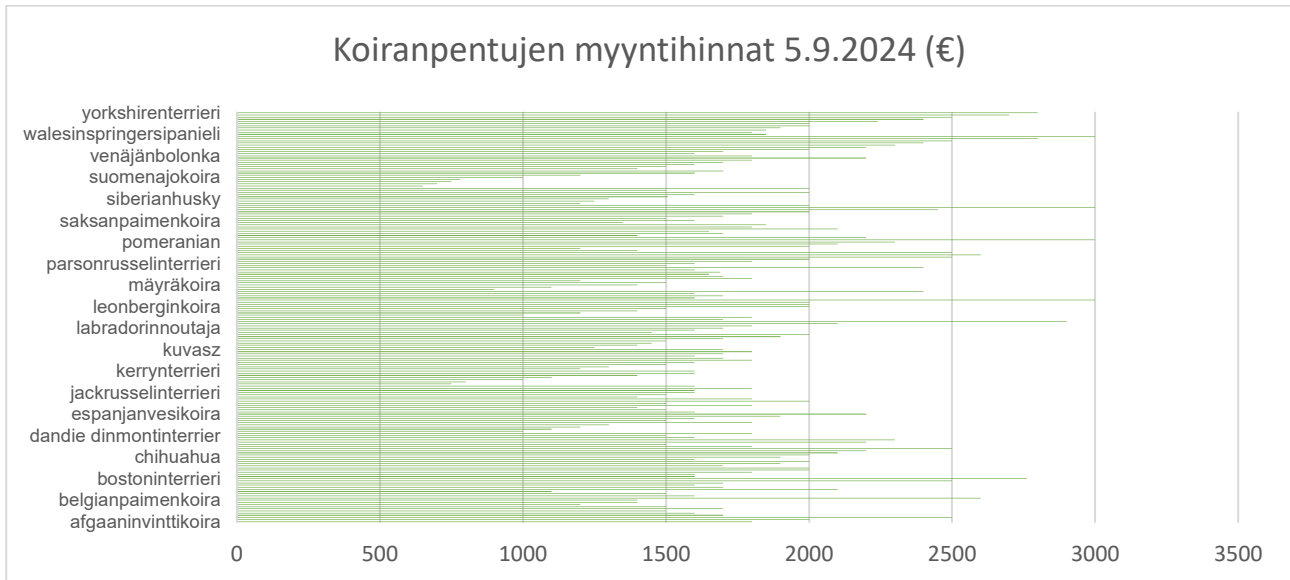
Yli kymmenen pentuetta vuodessa ja vertailu rekisteröinteihin

Vuosi	Kennelit	Pentueet	Pennut	Rekister.	%-osuus
2018	27	388	1591	45704	3,5
2019	33	456	1913	45111	4,2
2020	36	519	2237	48982	4,6
2021	44	615	2652	52806	5
2022	42	595	2510	48688	5,2
2023	33	433	1966	43835	4,5

Kuva 2. Koirankasvattajia, jotka kasvattavat yli kymmenen pentuetta vuodessa, sekä vertailu penturekisteröinteihin vuosittain (Halkio 2024)

Vuosina 2018-2023 isojen kenneleiden osuus penturekisteröinneistä on pysynyt melko tasaisena. Vuonna 2018 osuus oli 3,5 prosenttia, vuonna 2019 osuus nousi 4,2 prosenttiin, vuonna 2020 osuus oli 4,6 prosenttia, vuonna 2021 osuus nousi 5 prosenttiin, vuonna 2022 osuus oli 5,2 prosenttia ja vuonna 2023 osuus laski 4,5 prosenttiin. (Halkio 2024)

Keskimäärin vuosina 2018-2023 Suomessa oli 35 koirankasvattajaa, jotka kasvattavat kymmenen pentuetta tai enemmän vuodessa. Koirankasvattajia, jotka kasvattavat vähintään viisi pentuetta vuodessa, on laskelmien mukaan yli 200. Suurin osa näistä viiden pentueen kasvattajista olisi arvonlisäverovelvollisia, kun keskivertopentuekoko on viisi pentua. (Suomen Kennelliitto Ry 2024b)

Kuva 3. Koiranpentujen myyntihinnat hankikoira.fi-sivustolta 5.9.2024

Hankikoira.fi-sivustolta poimittuja pentujen hintatietoja 5.9.2024 löytyi yhteensä 130 rodusta. Suomessa on rekisteröityjä koirarotuja yhteensä noin 320 kappaletta. Kuvassa näkyy eri koirarotujen myyntihinnat 5.9.2024. Kalleimmat koirarodut ovat 3000 euroa ja halvimmat alle 1000 euroa. (Suomen Kennelliitto Ry 2024b)

Kennelliiton alla rekisteröityjen koiranpentujen keskimääräinen myyntihinta 5.9.2024 on 1751 euroa. Lasketaan arvio arvonlisäverovelvollisten koirankasvattajien osuudesta, pohjaten keskivertohintaan ja pentuekokoon (2-5 pentuetta vuodessa). (Suomen Kennelliitto Ry 2024b)

Taulukko 2. Arvio arvonlisäverovelvollisten koirankasvattajien osuudesta

Keskiverto pennun hinta	Keskivertopentue koko	Pentuetta	Yhteensä
1 751,00 €	5	5	43 775,00 €
1 751,00 €	5	4	35 020,00 €
1 751,00 €	5	3	26 265,00 €
1 751,00 €	5	2	17 510,00 €

Nämä luvut kertovat, että suurin osa kolmesta ja neljästä pentueesta vuodessa kasvattavista koirankasvattajista tulisi olemaan arvonlisäverovelvollisia 1.1.2025 alkaen. Lukuja ei kuitenkaan voida yleistää, sillä monissa roduissa syntyy vain 1-3 pentua per pentue, kun taas toisissa roduissa pentueet voivat olla jopa 9-12 pentua suuruisia. Lisäksi koirankasvattajat usein jättävät ainakin yhden pennun sijoitukseen tai kotiin jatkojalostusta varten, joten eivät yleensä myy koko pentuetta. (Suomen Kennelliitto ry 2024; Suomen Kennelliitto Ry 2024b)

Kennelliiton alla aktiivisia koirankasvattajia, jotka ovat kasvattaneet pentueen kahden vuoden sisällä, on 9.9.2024 kerättyjen tietojen mukaan 8654 kappaletta. Rekisteröityjä koiranrotuja Suomessa on noin 320 kappaletta. (Suomen Kennelliitto Ry 2024b)

Lasketaan arvonlisäverovelvollisten koirankasvattajien osuus:

- Arvio arvonlisäverovelvollisten osuudesta: noin 200 kasvattajaa, jotka kasvattavat vähintään viisi pentuetta vuodessa tai enemmän.

Laskelma:

$$(200 / 8654) * 100 = 2,31 \text{ prosenttia}$$

Luku kertoo, että arvonlisäveromuutokset eivät kohdistu suurelle joukolle, koska suurin osa koirankasvattajista on harrastekasvattajia, jotka kasvattavat pienimuotoisemmin.

Tarkastellaan myös vuoden 2023 yli kymmenen pentueen vuodessa kasvattajien osuutta aktiivikasvattajista (katso Kuva 2, sivu 7.). Näitä kasvattajia on 33, joten laskelma on:

Laskelma:

$$(33 / 8654) * 100 = 0,4 \text{ prosenttia}$$

Tämä osoittaa, että yli kymmenen pentueen kasvattajien osuus aktiivikasvattajista on vain 0,4 prosenttia. (Halkio 2024; Suomen Kennelliitto Ry 2024b)

3.1 Vastuullisuus koirankasvatuksessa

Tulevaisuuden tavoitteena tulee olemaan vastuullisuus. Yrityksillä on oltava selkeät tavoitteet ja niiden toiminta on rakennettava mahdollisimman kestäväksi. On huomioitava eri sidosryhmien odotukset ja edut, samalla kun pyritään edistämään toiminnan kannattavuutta. Vastuullinen yritys on läpinäkyvä, avoin ja täyttää verovelvollisuutensa. Elinvoimaisuus ja menestys pitkällä aikavälillä ovat keskeisiä tekijöitä. Vastuullisuuden perustana on lainsäädäntö sekä muu normisto. Koirankasvatuksessa on erityisesti otettava huomioon eläinten hyvinvointilaki, Kennelliiton säännökset, rotukohtaiset jalostusohjeet, eettiset arvot ja kokonaisvaltaiset periaatteet. (Elinkeinoelämän keskusliitto 2022)

Vastuullisuus on nykyaikaa. Vastuullinen koirankasvattaja käyttää jalostukseen vain terveitä hyväluonteisia koiria. Kasvattaja huomioi koirarodun ulkomuodolliset ja käyttöominaisuudelliset piirteet sekä pyrkii rodunomaiseen kasvatukseen. Kasvattaja käyttää koiria jalostuksessa vain sellaisiin yhdistelmiin, joissa molempien koirien ominaisuudet ja terveys täyttävät tietyt periaatteet. Avoimuus koirankasvatuksessa ja läpinäkyvyys terveystiedoissa ovat tärkeitä elementtejä. Kasvattaja

huolehtii pentujen, emojen ja muiden koirien hyvinvoinnista, ympäristönäkökohdat huomioiden. Ympäristölle ei saa aiheutua haittaa toiminnasta. (Suomen Kennelliitto Ry 2024c)

Kasvattajalla on suuri vastuu pentujen sosiaalistamisessa alusta alkaen ja hän myy pennut ainoastaan luotettaviin ja sopiviin koteihin. Kasvattajalla on kirjalliset sopimukset pennunostajien kanssa ja hän rekisteröi pennut sekä Kennelliittoon että Ruokaviraston rekisteriin. Koirankasvattaja tarjoaa myös tukea pennunostajille mahdollisissa ongelmatilanteissa ja kysymyksissä. Kennelliton jäsenenä kasvattaja allekirjoittaa Kasvattajasitoumuksen (Katso liite 1.) ja sitoutuu noudattamaan vastuullisen koirankasvatuksen periaatteita. (Suomen Kennelliitto ry 2024c)

4 Verohallinnon näkemys koirankasvatuksesta

Koirien myynti, mukaan lukien pentujen myynti, yksittäisen koirien myynti ja astutusmaksut uroksen omistajalle, on verotettavaa tuloa. Kasvatustoimintaan liittyvät suorat kulut, kuten koirien elantomenot ja eläinlääkärimaksut, eivät ole vähennyskelpoisia. Koirankasvattajien on myös pidettävä muistiinpanoja kaikista liiketoimintaansa liittyvistä tuloista ja menoista. (Verohallinto 2024g)

Arvonlisäverolain 157 § mukaan verotuksesta ja sen valvonnasta vastaa Verohallinto siltä osin kuin siitä erikseen säädetään. (9.9.2016/773)

Arvonlisäverolain 160 § mukaan tavarantoiminnan maahantuonnin verotuksesta ja valvonnasta vastaa Tulli. Eläinten hyvinvointilain 10 luvun mukaan Ruokavirasto on mukana suunnittelemassa, ohjaamassa ja kehittämässä valtakunnallisesti eläinten hyvinvoinnin valvontaa sekä valvoo säädösten noudattamista. Aluehallintovirasto puolestaan suunnittelee, kehittää ja ohjaa eläinten hyvinvoinnin valvontaa alueellisesti sekä valvoo säädösten noudattamista omalla alueellaan. (Ruokavirasto 2024)

Tulli valvoo eläinten kuljetuksia maiden väleillä yhdessä Ruokaviraston, aluehallintoviraston ja kunnaneläinlääkärin kanssa. Kunnaneläinlääkäri sekä kunnassa terveydensuojeluvalvontaa hoitavat viranhaltijat valvovat säädösten noudattamista kunnan alueella, ja poliisi huolehtii valvonnasta omalla toimialueellaan. (Ruokavirasto 2024)

Arvonlisäverolain 20 luvun 189 § mukaan Verohallinto antaa ohjausta arvonlisäverotukseen liittyvissä asioissa.

Verottaja luokittelee koirankasvatustoiminnan kolmeen kategoriaan, elinkeinotoimintaan, tulonhankkimistoimintaan ja harrastustoimintaan. (Verohallinto 2019)

4.1 Harrastustoiminta

Harrastustoiminta on epäsäännöllistä ja satunnaista kasvatusta, kuten esimerkiksi muutaman vuoden välein tehtävä yhden pentueen kasvatusta. Harrastustoiminnassa ei voida vähentää tappiota, jos sitä syntyy tilikauden aikana. Kuitenkin pentueen kohdistuvat kulut, kuten pentujen ruokintakulut, madotukset, hoitotarvikkeet, eläinlääkäritarkastukset sekä tarvittavat tutkimukset ja muut tarvikkeet, ovat vähennyskelpoisia verotuksessa. Tuloverolakia sovelletaan tässä tapauksessa. (Alanko 2024; Verohallinto 2019; Verohallinto 2024g)

4.2 Tulonhankkimistoiminta

Tulonhankkimistoimintaan luetaan kasvattajat, joiden toiminta on säännöllistä ja vuosittaista, mutta liikevaihto pysyy alle 15 000 euron vuodessa. 1.1.2025 alkaen tämä alaraja nousee 20 000 euroon.

Tulonhankkimistoiminnassa kasvattajien on pidettävä muistiinpanot kaikista tuloista ja menoista, ja jos toiminta tuottaa tappiota, sen voi vähentää verotuksessa. Tuloverolakia sovelletaan myös tässä kategoriassa. (Alanko 2024, 24; Verohallinto 2019; Verohallinto 2021)

4.3 Elinkeinotoiminta

Elinkeinotoiminta on säännöllistä ja laajempaa koirankasvatustoimintaa, jossa vuosiliikevaihto ylittää usein 15 000 euroa. Tällöin toiminta kuuluu yleensä arvonlisäverorekisteriin. Elinkeinotoiminnassa on kirjanpitovelvollisuus, ja mahdollinen tappio voidaan vähentää verotuksessa. Elinkeinotulon verolaki on sovellettavissa. (Alanko 2024, 24; Verohallinto 2019)

4.4 Verottaja tiukentuu koirankasvatuksessa

Verohallinto on viime aikoina kohdistanut verotarkastuksia koirankasvattajien keskuudessa ja tarkentanut asiakasohjeitaan koirankasvatukseen verotukseen liittyen. Alkuvuodesta 2024 Verohallinto on tiukentanut vähennyskelpoisuuteen liittyviä ohjeita. Suoraan pentueen kasvatukseen liittyvät kulut ovat edelleen vähennyskelpoisia verotuksessa. Näihin kuuluvat muun muassa: astutusmaksut, pakolliset terveystutkimukset pentueen teettämiseen tai suoraan pentueeseen liittyvät, pentujen ruokinta ja eläinlääkärikäynnit, mikrosirutuskulut sekä pentutarvikkeet ja tavarat, jotka myyntihetkellä annetaan ostajalle mukaan. (Alanko 2024, 24; Verohallinto 2024g)

Verohallinnon mukaan jotkin kulut eivät ole vähennyskelpoisia, vaikka ne liittyvät koirien kasvatukseen. Näihin kuuluvat muun muassa: emokoiran hankinta- ja ruokakulut, näyttely-, koe- tai harrastusmaksut, yleiset terveystutkimukset, ylimääräiset asunto- tai tilakuluja sekä muut koirien pitämisestä aiheutuvat kulut, jotka eivät liity suoraan pentueen tuottamiseen. Verohallinto painottaa asiakasohjeissaan, että näitä ”yleisiä elantomenoja” ei voida vähentää verotuksessa riippumatta toiminnan laajuudesta. (Alanko 2024, 24-25; Verohallinto 2024g)

Asiakasohje keskittyy pääasiassa tuloverolain alaisiin tuloihin, jotka saadaan harrastus- ja tulonhankkimistoiminnasta. Elinkeinotoiminnan verotusta käsitellään erillisissä ohjeissa. Laki elinkeinotulon verottamisesta 7 § mukaan vähennyskelpoisia ovat elinkeinotoiminnassa tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä johtuneet menot ja menetykset. Elinkeinotoimintaa harjoittavien koirankasvattajien verotus on monimutkaisempaa verrattuna perinteiseen yritystoimintaan, koska koira luokitellaan ”lemmikiksi”. Tämän vuoksi rajanveto on hankalampaa. (Alanko 2024, 25; Verohallinto 2024g)

Verohallinto on myös tehnyt linjauksia, jotka ovat herättäneet ihmetystä koirankasvattajissa ja veroasiantuntijoissa. Esimerkiksi, jos koira on astutettu vuonna 2023 ja pennut syntyvät sekä myydään vuonna 2024, suoria pentueeseen liittyviä kuluja (kuten astutusmaksuja ja terveystutkimuksia) ei

saisi vähentää vuoden 2023 verotuksessa. Tämä tulkinta on saanut kritiikkiä, sillä se ei vaikuta koirankasvattajien käytännön toimintaan ja aikarajoihin. (Alanko 2024, 25)

Suomen koirankasvattajat Ry on perustanut verotustyöryhmän, joka tulee työskentelemään Verohallinnon kanssa keskustellakseen ja selkeyttääkseen koirankasvatuksen verotukseen liittyviä ohjeistuksia. Työryhmä pyrkii avaamaan vuoropuhelua Verohallinnon kanssa ja varmistamaan, että kasvattajien toiminta on verotuksellisesti selkeää ja oikeudenmukaista. (Alanko 2024, 27)

5 Tutkimusmenetelmät ja aineiston keruu

Tutkimus on toteutettu kvantitatiivisella tutkimuksella. Kyselylomake on suunniteltu koirankasvattajille ja se sisältää monenlaisia kysymyksiä, kuten valinta-, monivalinta-, numeerisia-, avoimia- ja Likert-asteikon kysymyksiä. Aineisto on analysoitu SPSS-ohjelmalla, ja tulokset on esitetty tilastograafisesti. (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022)

Kvantitatiivinen tutkimus on määrällistä ja keskittyy usein suureen kohdejoukkoon, josta valitaan otanta. Tavoitteena on mitata ilmiöitä tilastollisin menetelmin, kuten taulukoiden ja kuvien avulla. (Opinnäytetyökoordinaattorit 2022)

Aineiston käsittelyyn käytettiin IBM SPSS Statistics-ohjelmistoa, joka on laajalti käytetty ja käyttäjäystävällinen työkalu tieteellisiin tutkimusmenetelmiin. Ohjelmalla voidaan käsitellä laajoja aineistoja ja tehdä tilastollisia analyysejä helposti. (IBM SPSS Statistics 2024)

5.1 Kyselylomakkeen suunnittelu ja testaus

Kyselylomake luotiin Webropol-alustalla ja kohdistettiin koirankasvattajille, erityisesti arvonlisäveromuutosten vaikutuksia koskevan tutkimuksen tueksi. Kyselyyn sisältyi kysymyksiä, jotka kartoittavat koirankasvattajien mielipiteitä ja toimintaansa suhteessa seuraaviin tuleviin arvonlisäveromuutoksiin:

- 1.9.2024 alkaen arvonlisäveroprosentti nousee 24 prosentista 25,5 prosenttiin.
- 1.1.2025 alkaen arvonlisäveron alaraja nousee 15 000 eurosta 20 000 euroon.
- 1.1.2025 alkaen arvonlisäveron alarajahuojennus poistuu kokonaan.

(Verohallinto 2024j)

Ennen varsinaista kyselytutkimusta kyselylomaketta testattiin viidellä henkilöllä, ja testaajat pystyivät vastaamaan lomakkeeseen keskimäärin 12 minuutissa. Testauksen pohjalta tein muutoksia kyselyn visuaalisuuteen ja toimivuuteen. Alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen päädyin jättämään rajoitukset pois, eli kaikki vastaajat saivat mahdollisuuden vastata jokaiseen kysymykseen. Tämä parannus tuli tarpeeseen, sillä havaitsin, että suuri osa kyselyyn vastanneista oli harrastustoimintaa harjoittavia koirankasvattajia, ei pelkästään elinkeinotoimintaa harjoittavia, kuten olin alun perin kuvitellut.

5.2 Aineiston keruu ja vastausmäärät

Kyselylomake jaettiin aktiivisesti sosiaalisessa mediassa ja erityisesti koirankasvattajien kohderyhmille suunnatuissa suljetuissa ryhmissä. Näitä ryhmiä olivat muun muassa:

- Kasvattajien vinkit ja tuki
- Kasvattajien vertaistuki
- Suomalaiset koirankasvattajat
- SUKOKA Ry
- Pieniamerikanpaimenkoirat ry:n kasvattajajäsenet
- Oma koirankasvattaja – instagramtilini

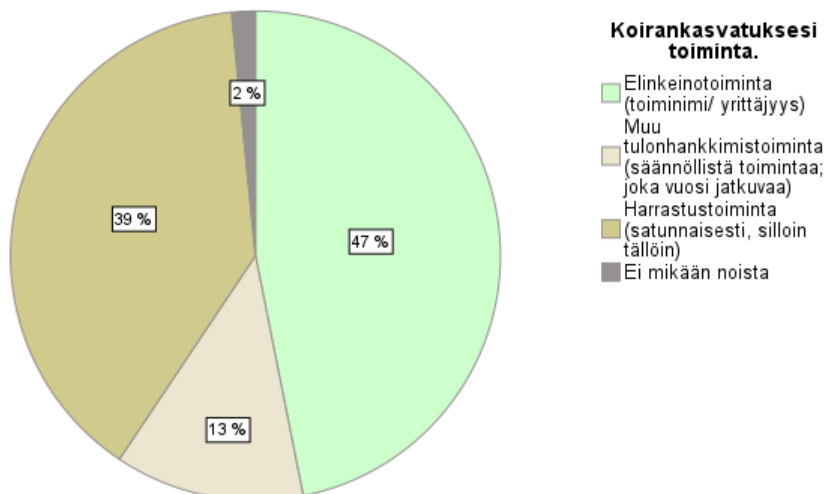
Esimerkiksi kasvattajien vinkit ja tuki -ryhmässä on noin 6800 jäsentä. Kyselyyn osallistui 64 henkilöä kahden viikon aukiolon aikana, mikä on pieni otanta Suomen aktiivisista koirankasvattajista. Tämä vastaa vain 0,74 prosenttia aktiivisten kasvattajien määrästä, sillä Suomessa on noin 8654 aktiivista koirankasvattajaa, jotka ovat kasvattaneet pentueen kahden vuoden sisällä. (Meta 2024; Suomen Kennelliitto ry 2024c)

Kyselylomakkeen julkistamisen jälkeen veromuutosten suunnitelmat ovat kokeneet muutoksia. Alun perin arvonlisäveron alarajan oli suunniteltu nousevan jo 1.9.2024 alkaen, mutta tämänhetkisten tietojen mukaan laki astuu voimaan vasta 1.1.2025. Tämä tarkoittaa, että kyselylomakkeessa esitetyt aikarajat eivät ole täysin ajantasaisia, mutta olivat oikeat julkistamishetkellä. Muutokset veromuutosten aikarajoissa voivat vaikuttaa vastauksiin ja niiden tulkintaan, mutta ne eivät kuitenkaan muuta tutkimuksen yleistä suuntaa tai tavoitteita, sillä suurin osa kysymyksistä keskittyy veromuutosten vaikutuksiin koirankasvattajiin pitkällä aikavälillä. (Valtiovarainministeriö 2024)

5.3 Vastaajien toiminta

5.3.1 Toiminta

Kyselytutkimuksen kartoitettiin vastaajien nykyistä koirankasvatustoimintaa sekä heidän liikevaihtoaan vuonna 2023 ja ennusteita vuodelle 2024.

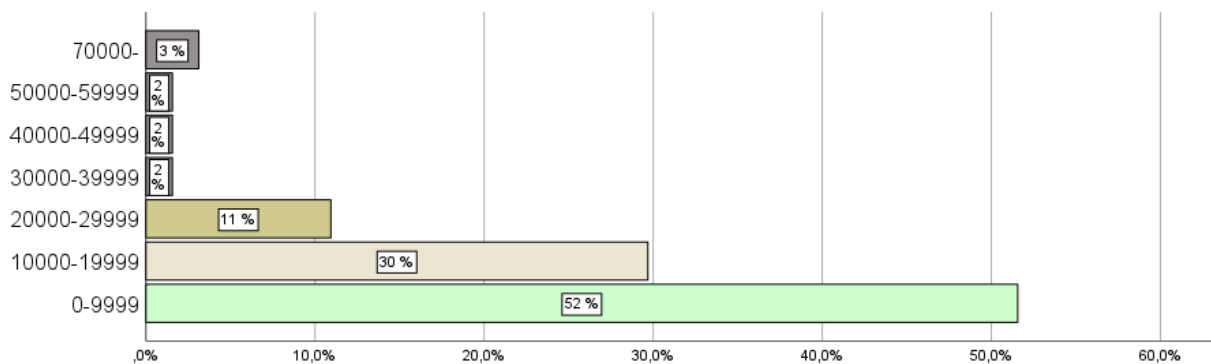
Kuva 4. Vastaajien toiminta

Vastaajista:

- 47 prosenttia harjoittaa elinkeinotoimintaa
- 39 prosenttia harrastustoimintaa,
- 13 prosenttia muu tulonhankkimistoimintaa,
- 2 prosenttia ei harjoita mitään edellä mainituista.

Näiden vastausten perusteella voidaan päätellä, että suurin osa kyselyn vastanneista on elinkeinotoimintaa harjoittavia kasvattajia, mikä on tärkeä huomio arvonlisäveroaiheen näkökulmasta. Koirankasvattajien eri toiminnasta on otettu tietoperustassa esille Verohallinnon näkemystä koirankasvatuksessa luvussa 4. Elinkeinotoimintaa harjoittavat kasvattajat todennäköisesti ovat paremmin perillä arvonlisäverovelvoitteista ja siihen liittyvistä säännöksistä.

5.3.2 Liikevaihto 2023

Kuva 5. Vastaajien liikevaihto 2023 (€)

Vastaajien ilmoittama liikevaihto vuonna 2023 jakautui seuraavasti:

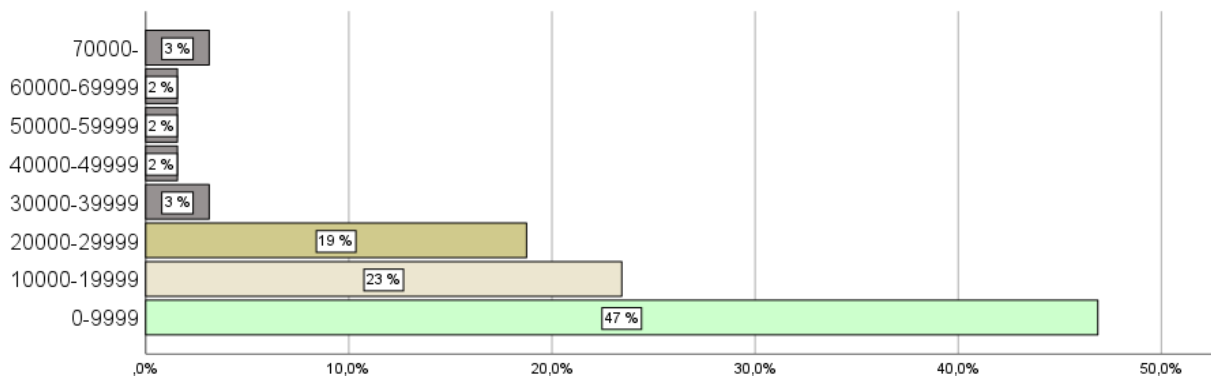
- 52 prosenttia vastaajista ilmoitti liikevaihdokseen 0–9 999 euronä,
- 30 prosenttia ilmoitti liikevaihdoksi 10 000–19 999 euroa,
- 11 prosenttia ilmoitti liikevaihdoksi 20 000–29 999 euroa,
- 3 prosenttia ilmoitti liikevaihdoksi 70 000 euroa tai enemmän,
- 2 prosenttia ilmoitti liikevaihdoksi 30 000–39 999 euroa, 40 000–49 999 euroa tai 50 000–59 999 euroa.

Suurin osa vastaajista (82 prosenttia) kuuluu pienempiin liikevaihtoluokkiin, joissa liikevaihto on alle 20 000 euroa. Tämä tukee sitä näkemystä, että koirankasvattajat eivät yleensä tuota suuria tuloja pelkästään kasvatustoiminnasta. Erityisesti vain pieni osa kasvattajista ilmoitti saavuttavansa

yli 70 000 euron liikevaihdon, mikä viittaa siihen, että heidän toimintansa on laajempaa ja mahdollisesti useamman pentueen vuodessa tuottamaa.

Näistä tuloksista voidaan päätellä, että koirankasvatus on useimmille pienimuotoista toimintaa, jossa ei tavoitella suuria taloudellisia voittoja. Tämä korostaa myös sen, kuinka veromuutokset voivat vaikuttaa eri tavalla riippuen koirankasvattajien liiketoiminnan laajuudesta.

5.3.3 Liikevaihto 2024

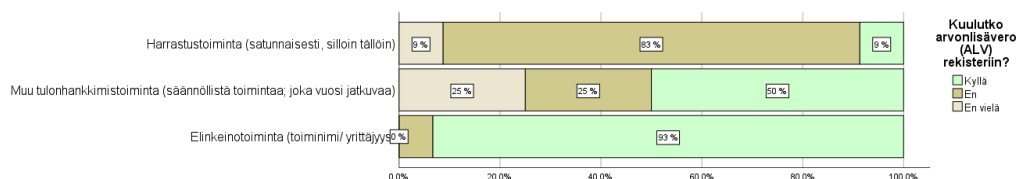
Kuva 6. Vastaajien arvioitu liikevaihto 2024 (€)

Vastaajien arvioitu liikevaihto vuonna 2024 jakautuu hyvin samankaltaisesti kuin vuoden 2023 liikevaihto.

- 47 prosenttia vastaajista arvioi liikevaihtonsa jäävän 0–9999 euroon,
- 23 prosenttia arvioi sen olevan 10 000–19 999 euroa,
- 19 prosenttia arvioi liikevaihdoksi 20 000–29 999 euroa,
- 3 prosenttia arvioi liikevaihdoksi 30–39 999 euroa ja 70 000 tai enemmän,
- 2 prosenttia arvioi liikevaihdoksi 40 000–49 999 euroa, 50 000–59 999 euroa tai 60 000–69 999 euroa.

5.4 Arvonlisäverovastaukset

Arvonlisäverokysymykset olivat keskeinen osa kyselyä, koska tutkimuksessa pyrittiin selvittämään arvonlisäveromuutosten vaikutuksia koirankasvattajien toimintaan. Arvonlisävero otettiin esille tietoperustan luvussa 2. Kysymyksissä käsiteltiin muun muassa arvonlisäverorekisteriin kuulumista, arvonlisäveron alarajahuojennusta, veron korotusta sekä arvonlisäveron alarajan nostamista 20 000 euroon. (Verohallinto 2024j)

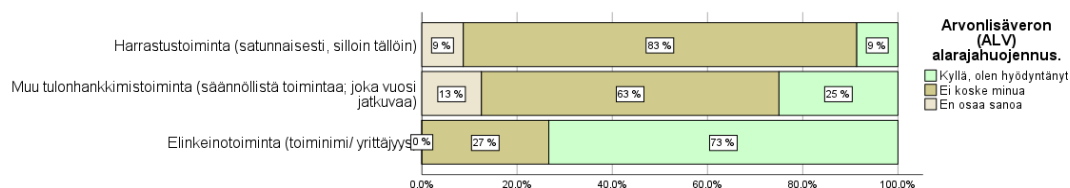

Kuva 7. Arvonlisäverorekisteriin kuuluminen

Vastaajista:

- 93 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavista kuuluu arvonlisäverorekisteriin, kun taas 7 prosenttia ei kuulu.
- 83 prosenttia harrastustoimintaa harjoittavista ei kuulu arvonlisäverorekisteriin, 9 prosenttia ei vielä kuulu, ja 9 prosenttia kuuluu.
- 50 prosenttia muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavista kuuluu rekisteriin, 25 prosenttia ei kuulu, ja 25 prosenttia ei vielä kuulu.

Näiden tulosten perusteella voidaan todeta, että suurin osa vastaajista on tietoisia siitä, onko hänen toimintaansa sen laajuinen, että on liityttävä arvonlisäverorekisteriin.

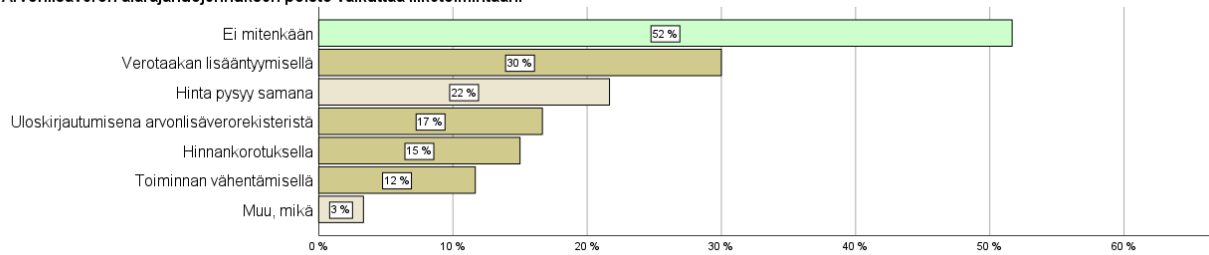
Kuva 8. Vastaajien arvonlisäveron alarajahuojennuksen hyödyntäminen toimintaryhmittäin

Vastaajista elinkeinotoimintaa harjoittavista 73 prosenttia on hyödyntänyt arvonlisäveron alarajahuojennusta, kun taas 27 prosenttia ei ole. Arvonlisäveron alarajahuojennuksesta kerrottiin luvussa 2.2.

Harrastustoiminnassa harjoittavista 83 prosenttia ei ole hyödyntänyt huojennusta, 9 prosenttia on hyödyntänyt, ja 9 prosenttia ei osaa sanoa.

Muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavista 63 prosenttia ei ole hyödyntänyt huojennusta, 25 prosenttia on hyödyntänyt sitä ja 13 prosenttia ei osaa sanoa.

Arvonlisäveron alarajahuojennuksen poisto vaikuttaa liiketoimintaan

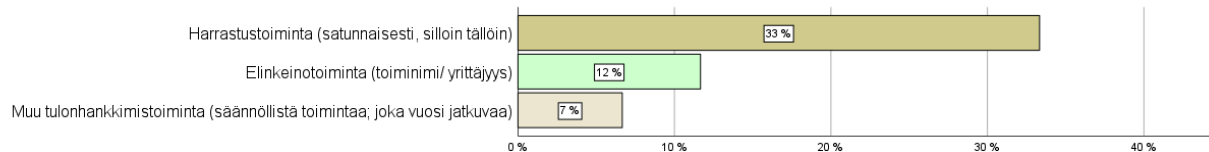
Kuva 9. Miten arvonlisäveron alarajahuojennuksen poisto vaikuttaa vastaajien liiketoimintaan

Arvonlisäveron alarajahuojennuksen poisto astuu voimaan 1.1.2025 alkaen, eli muutos tulee voimaan ensi vuonna. Arvonlisämuutoksesta kerrottiin luvussa. 2.3.3. Vastaajille esitettiin monivalintakysymys, johon he voivat merkitä, kuinka huojennuksen poisto vaikuttaa heidän toimintaansa. Vastausten jakauma oli seuraava: (Verohallinto 2024j)

- 52 prosenttia vastaajista ilmoitti, arvonlisäveron alarajahuojennuksen poisto ei vaikuta heidän toimintaansa,
- 30 prosenttia vastaajista koki, että verotaakka lisääntyy,
- 22 prosenttia vastaajista ilmoitti, että hinta pysyy samana,
- 17 prosenttia vastaajista aikoo kirjautua ulos arvonlisäverorekisteristä,
- 15 prosenttia aikoo nostaa hintoja,
- 12 prosenttia aikoo vähentää toimintaa
- 3 prosenttia vastasi muulla tavalla, esimerkiksi mainiten mahdollisen yrityksen purkamisen tai eron maksavan ja ei-maksavan koirankasvattajan välillä.

Erityisesti verotaakka kohdistuu niihin koirankasvattajiin, joiden liikevaihto on yli 15 000 euroa mutta alle 30 000 euroa ja jotka kuuluvat arvonlisäverorekisteriin.

Ei mitenkään

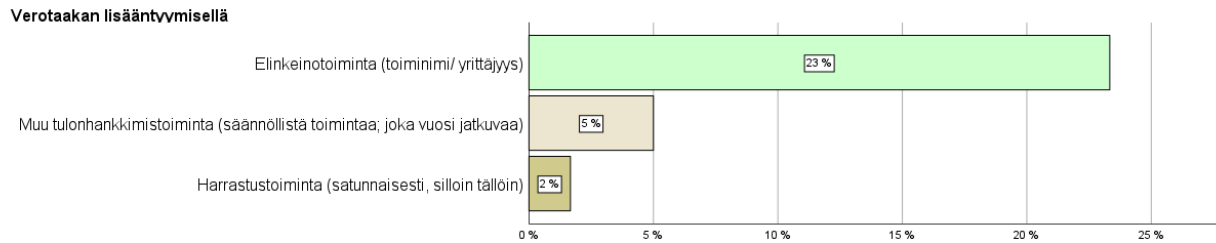
Kuva 10. Vastausvaihtoehdon "Ei mitenkään" -vastausten jakaminen toimintaryhmittäin

Vastaajista, jotka valitsivat vastaukseksi "ei mitenkään":

- 33 prosenttia oli harrastustoimintaa harjoittavia koirankasvattajia, eli heillä on vähäistä liike-toimintaa,
- 12 prosenttia oli elinkeinoimintaa harjoittavia kasvattajia,

- 7 prosenttia oli muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavia.

Tämä jakauma on ymmärrettävää, sillä arvonlisäveroasiat koskevat eniten elinkeinotoimintaa harjoittavia ja vähemmän pienimuotoista harrastustoimintaa.

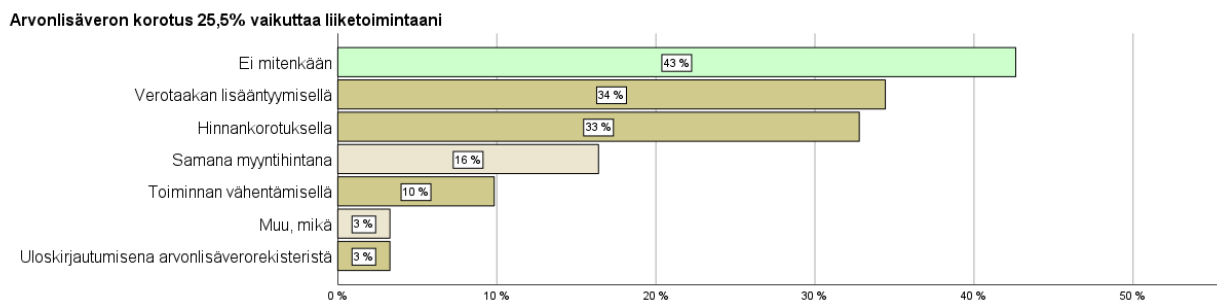

Kuva 11. "Verotaakan lisääntymisellä" -vastausten jakaminen toimintaryhmittäin

Vastaajista, jotka valitsivat vastaukseksi "verotaakan lisääntymisellä":

- 23 prosenttia oli elinkeinotoimintaa harjoittavia,
- 5 prosenttia oli muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavia,
- 2 prosenttia oli harrastustoimintaa harjoittavia.

Tämä on loogista, sillä verotaakan lisääntyminen vaikuttaa erityisesti elinkeinotoimintaa harjoittaviin koirankasvattajiin, jotka kuuluvat arvonlisäverorekisteriin.

Kuva 12. Miten arvonlisäveron korotus 25,5 prosenttiin vaikuttaa vastaajien liiketoimintaan

Kyselyssä tutkittiin, miten arvonlisäveron korotus vaikuttaisi koirankasvattajien liiketoimintaan. Arvonlisäveron korotuksesta kerrottiin tietoperustassa luvussa 2.3.1. Vastaajat ilmoittivat seuraavat vaikutukset:

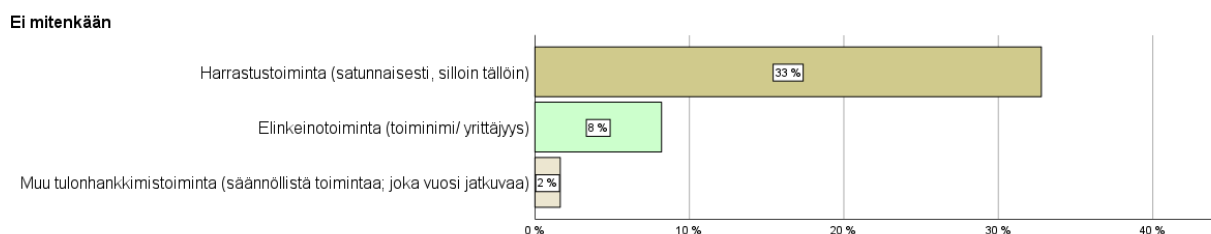
- 43 prosenttia vastaajista vastasi, että se ei vaikuta toimintaan lainkaan ("ei mitenkään"),
- 34 prosenttia koki korotuksen lisäävän verotaakkaa.
- 33 prosenttia ilmoitti, että hinnankorotus on ainoa vaihtoehto.
- 16 prosenttia arvioi, että myyntihinta pysyy samana.

- 10 prosenttia vastaajista ilmoitti, että he vähentävät toimintaansa.
- 3 prosenttia vastasi "muu, mikä" tai ilmoitti uloskirjautuvansa arvonlisäverorekisteristä.

Kahdessa vastauksessa "muu, mikä" -kategorian valinneet mainitsivat seuraavat asiat:

- Yksi vastaaja suunnitteli yrityksensä purkamista.
- Toinen vastaaja mainitsi verotaakan lisääntymisen, koska vähennettävät verot olivat pienempiä kuin kulujen verot.

Erityisesti koiramarkkinoilla on haasteena se, että kuluttajat eivät välttämättä ole tietoisia arvonlisäveron osuudesta pennun hinnassa, mikä tekee hinnoittelusta vaikeaa. Koirankasvattajat joutuvat kilpailemaan hinnoilla, jotka monesti ovat verottomia. Tällöin arvonlisäveron korotus voi pakottaa kasvattajia nostamaan hintoja, mutta samalla tämä voi tehdä kilpailusta entistä haastavampaa.

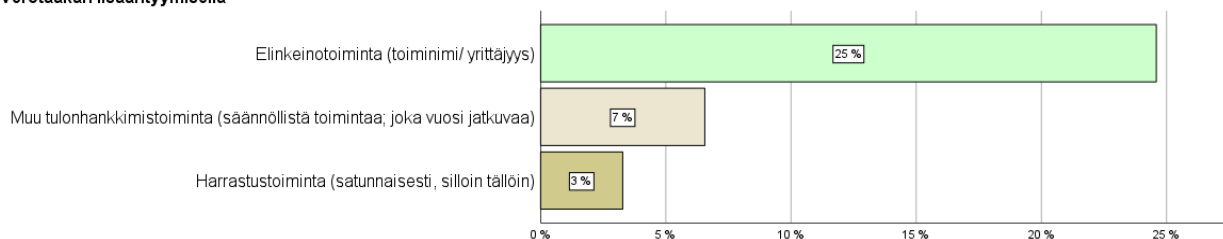
Kuva 13. Vastausvaihtoehto "ei mitenkään" toimintaryhmittäin

Vastaajista 33 prosenttia ilmoitti, että arvonlisäveron korotuksella ei ole vaikutusta toimintaan. Suurin osa näistä kasvattajista on harrastustoimintaa harjoittavia kasvattajia, mikä on luontevaa, sillä he eivät yleensä ole arvonlisäverovelvollisia eivätkä kuulu arvonlisäverorekisteriin.

- 33 prosenttia on harrastustoimintaa harjoittavia kasvattajia
- 8 prosenttia on elinkeinotoimintaa harjoittavia kasvattajia
- 2 prosenttia on muu tulonhankkimisharjoittavia koirankasvattajia.

Näistä tuloksista käy ilmi, että suurin osa ei ole yrityksen omaavia koirankasvattajia, eivätkä he siten kuulu arvonlisäverorekisteriin.

Verotaakan lisääntymisellä

Kuva 14. Vastausvaihtoehto “Verotaakan lisääntymisellä” toimintaryhmittäin

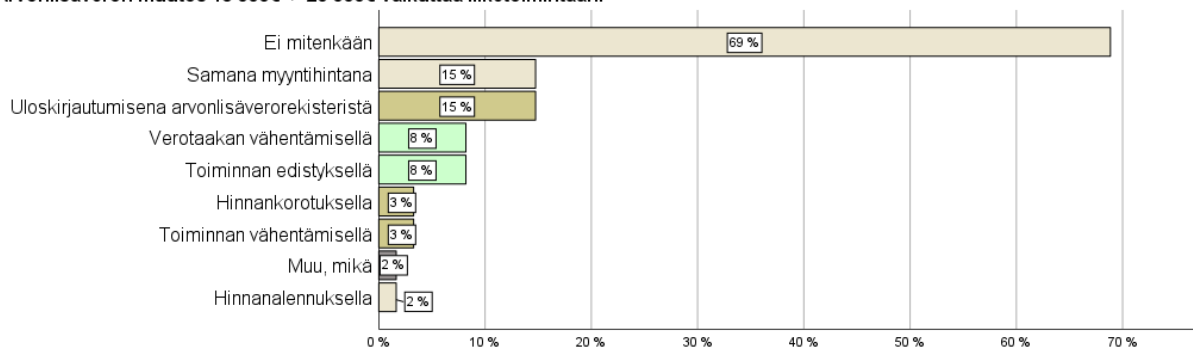
Vastaajista 25 prosenttia arvioi, että arvonlisäveron korotus lisää verotaakkaa heidän liiketoiminnassaan.

- 25 prosenttia on elinkeinotoimintaa harjoittavia kasvattajia
- 7 prosenttia on muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavia kasvattajia
- 3 prosenttia on harrastustoimintaa harjoittavia koirankasvattajia.

Näistä tuloksista voidaan päätellä, että korotus iskee eniten elinkeinotoimintaa harjoittaviin, jotka kuuluvat arvonlisäverorekisteriin ja joiden liikevaihto ylittää 15 000 euroa. Näillä kasvattajilla on aito huoli verotaakan kasvamisesta, koska heidän on maksettava arvonlisävero tuotetuista tuloistaan.

(Arvonlisäverolaki 1501/1993)

Arvonlisäveron muutos 15 000€ -> 20 000€ vaikuttaa liiketoimintaani

Kuva 15. Arvonlisäveron muutos 15 000 eurosta 20 000 euroon ja sen vaikutus vastaajien liiketoimintaan

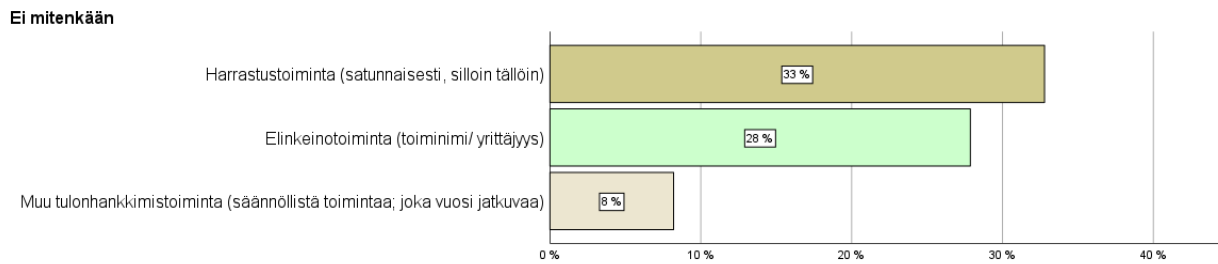
Arvonlisäveron alarajan nosto 20 000 euroon astuu voimaan 1.1.2025. Arvonlisäveron korotuksesta tietoperustassa löytyy luvussa 2.3.2. Vastaajista:

- 69 prosenttia ilmoitti, että tämä muutos ei vaikuta mitenkään heidän toimintaansa.
- 15 prosenttia koki, että se ei muuta mitään, mutta he jatkavat samalla myyntihinnalla.
- 15 prosenttia ilmoitti uloskirjautuvansa arvonlisäverorekisteristä.

- 8 prosenttia arvioi, että muutoksella on verotaakan vähentymisvaikutus tai se edistää toimintaa.
- 3 prosenttia mainitsi hinnankorotuksen tai toiminnan vähentämisen.
- 2 prosenttia "muu, mikä" tai hinnanalennus.

(Valtiovarainministeriö 2024)

Eräässä "muu, mikä" -kategoriassa vastaaja mainitsi eriarvoisuuden alalla. Tämä voi viitata siihen, että kasvattajat kokevat epäoikeudenmukaisuutta alalla, erityisesti hinnoittelun ja verojen suhteen.

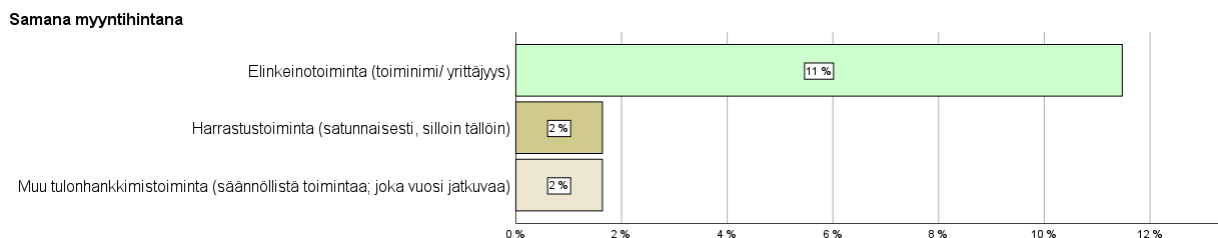
Kuva 16. Vastausvaihtoehdon "Ei mitenkään" vastausten jakaminen toimintaryhmittäin

Vastaajista 33 prosenttia ilmoitti, ettei arvonlisäveron alarajan nosto vaikuta heidän toimintaansa.

Tämä jakautui seuraavasti:

- 33 prosenttia harrastustoimintaa harjoittavia kasvattajia.
- 28 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavia kasvattajia.
- 8 prosenttia muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavia.

Näistä tuloksista käy ilmi, että suurimmalle osalle, erityisesti harrastustoimintaa harjoittaville kasvattajille, veromuutokset eivät vaikuta merkittävästi. Tämä johtuu siitä, että heidän liikevaihtonsa jää usein alle 20 000 euroon.

Kuva 17. Vastausvaihtoehdon "Samana myyntihintana" toimintaryhmittäin

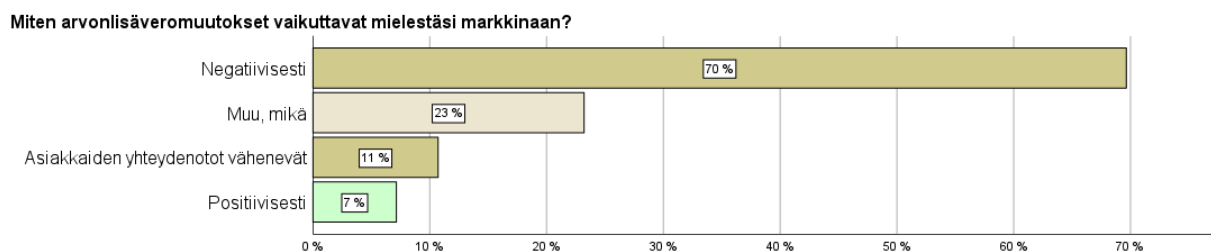
Kun kysyttiin, miten arvonlisäveron alarajan muutos vaikuttaa myyntihintoihin:

- 11 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavista vastaajista ilmoitti, että he pitävät hinnat samoina.
- 2 prosenttia harrastustoimintaa harjoittavista ja muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavista kasvattajista vastasi samalla tavalla.

Tämä tulos viittaa siihen, että elinkeinotoimintaa harjoittavat kasvattajat saattavat olla paremmassa asemassa säilyttääkseen hintatason ennallaan, vaikka alaraja nousee. Muille kasvattajille, erityisesti harrastustoimintaan, tämä ei ole kovin ajankohtainen kysymys, sillä heidän toimintansa pysyy suurimmalla todennäköisyydellä kuitenkin alarajan alle.

5.5 Arvonlisäveromuutosten vaikutus markkinaan ja asiakkaisiin

Kyselytutkimuksessa selvitettiin, miten vastaajat kokevat tulevien arvonlisäveromuutosten vaikuttavan koirankasvattajien markkinaan ja asiakkaiden tietoisuuteen koirankasvatuksen ja myynnin osalta. Tulokset antavat mielenkiintoisia näkökulmia siitä, kuinka arvonlisäveromuutokset voivat vaikuttaa liiketoimintaan ja markkinoiden dynamiikkaan. Tietoperustassa käsiteltiin arvonlisäveroa luvussa 2. ja koirankasvatusta luvussa 3.

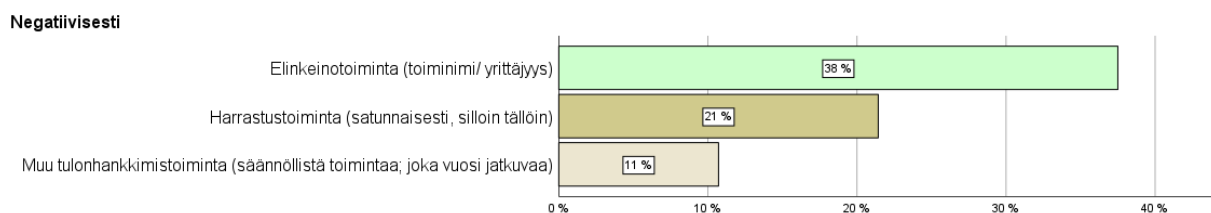
Kuva 18. Miten arvonlisäveromuutoksilla on vaikutusta markkinaan?

Vastaajilta kysyttiin, miten he kokevat arvonlisäveromuutosten vaikutuksen markkinaan.

Vastaukset jakautuivat seuraavasti:

- 70 prosenttia vastaajista arvioi, että arvonlisäveromuutokset vaikuttavat markkinaan negatiivisesti.
- 23 prosenttia valitsi vastauksen “muu, mikä”, jossa tuli esiin erilaisia näkökulmia:
- Yksi vastaaja koki, että asiakkaat eivät tiedä arvonlisäverosta mitään, eikä sillä olisi suoraa vaikutusta markkinaan ja toinen vastaajista puolestaan totesi, että rotujen osalta vaikutukset eivät ole merkittäviä, koska vain muutama kasvattaja on arvonlisäverovelvollinen.
- 11 prosenttia arvioi, että arvonlisäveromuutokset saattavat vähentää asiakkaiden yhteydenottoja.
- 7 prosenttia on sitä mieltä, että muutokset voivat vaikuttaa markkinaan positiivisesti.

Arvonlisäveron korotuksen pelätään lisäävän kustannuksia ja koirien hinnoittelu voi tulla entistä vaikeampaa, erityisesti silloin, kun kuluttajat eivät ole ajan tasalla arvonlisäveron osuudesta.

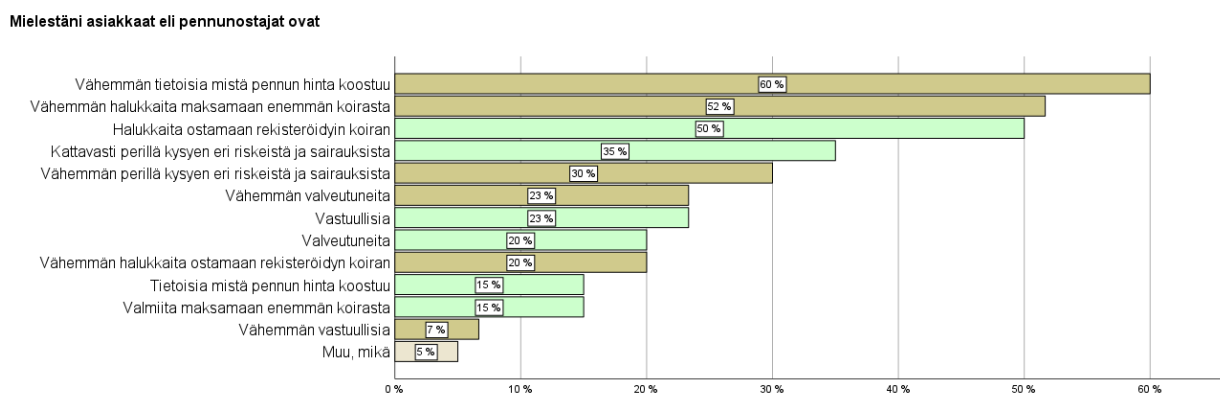

Kuva 19. Vastausvaihtoehto "Negatiivisesti" toimintaryhmittäin

Arvonlisäveromuutosten negatiivinen vaikutus markkinaan näkyy erityisesti elinkeinotoimintaa harjoittavissa koirankasvattajissa:

- 38 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavista vastaajista vastasi, että muutokset vaikuttavat negatiivisesti markkinaan.
- 21 prosenttia harrastustoimintaa harjoittavista kasvattajista oli samaa mieltä.
- 11 prosenttia muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavista kasvattajista koki, että muutokset vaikuttavat negatiivisesti markkinaan.

Vastaajat kokevat, että arvonlisäveromuutokset voivat vaikuttaa hintakilpailuun ja vähentää asiakasmäärää, koska kuluttajat eivät välttämättä ole valmiita maksamaan korkeampia hintoja veronkorotuksen takia.

Kuva 20. Vastaajien mielestä asiakkaat eli pennunostajat ovat

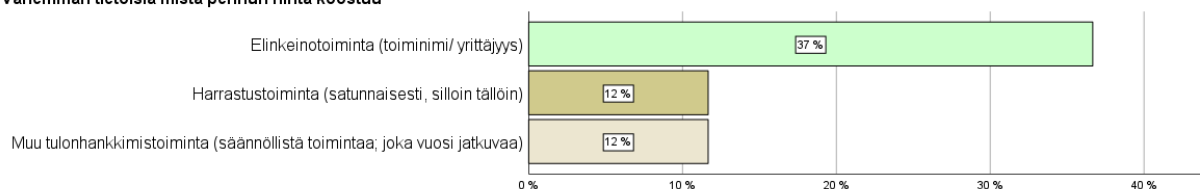
Vastaajat jakautuivat mielipiteissään siitä, kuinka tietoisia pennunostajat ovat koirankasvatuksen hinnoittelusta ja riskeistä. Kyselyn tulokset osoittavat, että asiakkaiden tietoisuus ja halukkuus maksaa enemmän koirasta vaihtelevat. Asiakkaiden yleistäminen tai päättelemisen ei voida

koirankasvattajien perusteella yleistää, nämä vastaukset ovat vain vastaajien henkilökohtaisia kokemuksia ja tuntemuksia asiakkaista.

- 60 prosenttia vastaajista koki, että asiakkaat ovat vähemmän tietoisia siitä, mistä pennun hinta koostuu.
- 52 prosenttia ilmoitti, että asiakkaat ovat vähemmän halukkaita maksamaan enemmän koirasta.
- 50 prosenttia vastasi, että asiakkaat ovat halukkaita ostamaan rekisteröidyn koiran
- 35 prosenttia koki, että asiakkaat ovat kattavasti perillä riskeistä ja sairauksista, kun taas 30 prosenttia piti asiakkaita vähemmän perillä.
- 23 prosenttia ilmoitti, että asiakkaat ovat vähemmän valveutuneita ja vastuullisia.
- 20 prosenttia koki, että asiakkaat ovat valveutuneita, mutta vähemmän halukkaita ostamaan rekisteröidyn koiran.
- 15 prosenttia arvioi, että asiakkaat ovat tietoisia pennun hinnan koostumuksesta ja valmiita maksamaan enemmän.
- 7 prosenttia mainitsi, että asiakkaat ovat vähemmän vastuullisia.
- 5 prosenttia valitsi, ”muu, mikä” -vastauksen, jossa kolme vastaajaa esitti seuraavat huomiot:
 - Ostajan asenteet voivat vaihdella rodun ja ostopaikan mukaan.
 - Hinta on ostajalle usein tärkein tekijä, eikä heitä kiinnosta vanhempien terveystulokset.
 - Kuluttajilla ei ole selkeää käsitystä siitä, mistä pennun hinta koostuu, ja koirankasvattajat joutuvat jatkuvasti selittämään hinnoittelua.

Vastaajat toivat esiin sen, että kuluttajien valveutuneisuus on kasvanut, mutta samalla havaittiin, että ihanteet ja täydellisyyden tavoittelu voivat johtaa koirankasvattajien epäoikeudenmukaiseen arvosteluun, etenkin silloin, kun kasvattajat tekevät virheitä.

Vähemmän tietoisia mistä pennun hinta koostuu

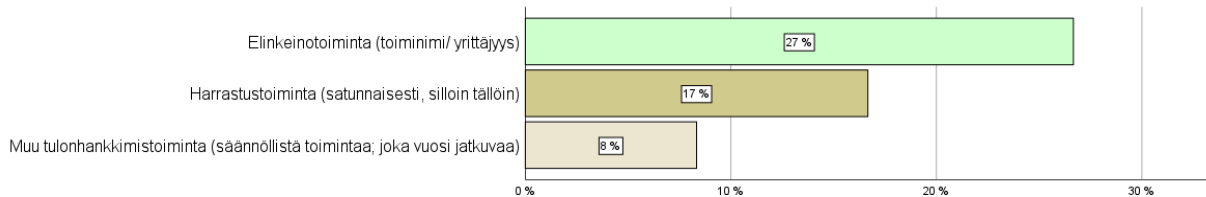
Kuva 21. Vastausvaihtoehdon "Vähemmän tietoisia mistä pennun hinta koostuu" toimintaryhmittäin

Tarkasteltaessa, kuinka paljon kasvattajat kokevat asiakkaiden olevan tietoisia pennun hinnan koostumuksesta:

- 37 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavista vastaajista koki, että asiakkaat ovat vähemmän tietoisia hinnan koostumuksesta.
- 12 prosenttia harrastustoimintaa harjoittavista ja muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavista kasvattajista ilmoitti samanlaisen havainnon.

Tämä vastaa aiemmassa analyysissä esitettyä, että monet asiakkaat eivät ole tietoisia siitä, kuinka paljon arvonlisävero, terveystarkastukset ja muut kulut vaikuttavat pennun hintaan.

Vähemmän halukkaita maksamaan enemmän koirasta

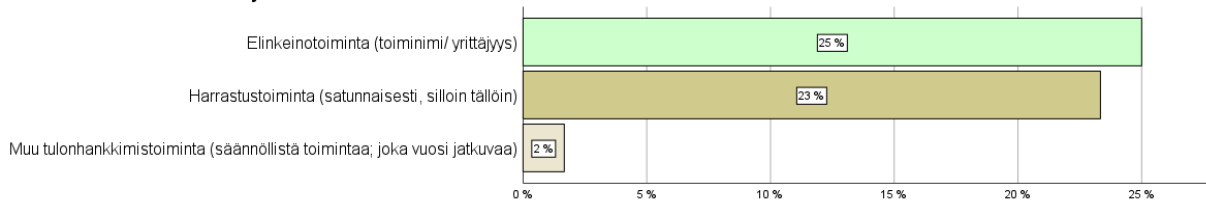
Kuva 22. Vastausvaihtoehdon "Vähemmän halukkaita maksamaan enemmän koirasta" toimintaryhmittäin

Vastaajat jakoivat näkemyksensä siitä, kuinka halukkaita asiakkaat ovat maksamaan enemmän koirasta arvonlisäveromuutosten seurauksena:

- 27 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavista koirankasvattajista koki, että asiakkaat ovat vähemmän halukkaita maksamaan enemmän koirasta.
- 17 prosenttia harrastustoimintaa harjoittavista ja 8 prosenttia muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavista vastasi samalla tavalla.

Tämä viittaa siihen, että asiakaskunta on herkkä hintamuutoksille ja ei aina ole valmis maksamaan korkeampia hintoja, vaikka ne johtuisivat verojen noususta.

Halukkaita ostamaan rekisteröidyn koiran

Kuva 23. Vastausvaihtoehdo "Halukkaita ostamaan rekisteröidyn koiran" toimintaryhmittäin

Vastaajat arvioivat, kuinka halukkaita asiakkaat ovat ostamaan rekisteröidyn koiran:

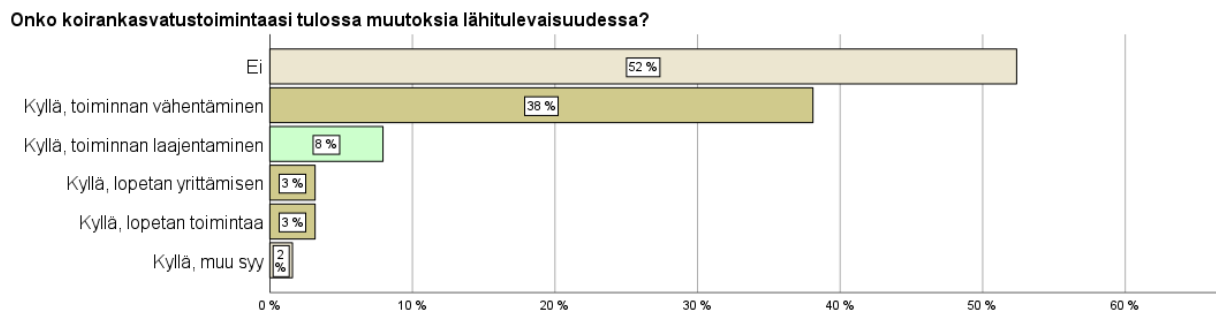
- 25 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavista koirankasvattajista koki, että asiakkaat ovat halukkaita ostamaan rekisteröidyn koiran.

- 23 prosenttia harrastustoimintaa harjoittavista kasvattajista vastasi samalla tavalla.
- 2 prosenttia muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavista koirankasvattajista oli samaa mieltä.

Tämä viittaa siihen, että rekisteröidyt koirat nähdään arvokkaampina ja asiakkaille on tärkeää varmistaa koiran perimä ja terveys.

5.6 Koirankasvatuksen muutokset

Kyselyssä kartoitettiin koirankasvattajien mahdollisia toimintamuutoksia lähitulevaisuudessa. Vastausten perusteella koirankasvattajat pohtivat tulevaisuudessa liiketoimintansa suuntaa, ja monet aikovat tehdä muutoksia toimintaansa joko taloudellisista tai markkinanäkökohdista johtuen.

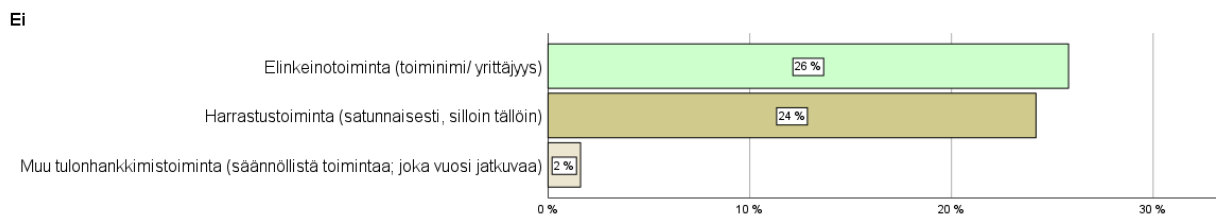
Kuva 24. Vastaajien mahdollisia toimintamuutoksia tulevaisuudessa

Vastaajilta kysyttiin, onko heidän koirankasvatustoimintaansa tulossa muutoksia lähitulevaisuudessa. Vastausjakauma oli seuraava:

- 52 prosenttia vastaajista ilmoitti, että heidän toimintaansa ei ole tulossa muutoksia.
- 38 prosenttia vastaajista ilmoitti, että he aikovat vähentää toimintaansa. “
- 8 prosenttia vastaajista suunnitteli toiminnan laajentamista.
- 3 prosenttia vastaajista aikoi lopettaa yrittämisen.
- 3 prosenttia vastaajista aikoi lopettaa koko toiminnan.
- 2 prosenttia ilmoitti, että muutokset johtuvat muista syistä, kuten maailmantalouden heikkenemisestä ja kilpailun kiristymisestä markkinoilla.

Vastaaja, joka valitsi ”muu syy”, koki, että tiukentunut maailmantaloudellinen tilanne näkyy koirankasvatuksessa: ihmisillä on vähemmän rahaa käytettävissään, ja tämä saa heidät ostamaan halvemman hintaisia koiria tai pentuja. Markkinahinnan määrittävät harmaatalous ja harrastelijat, ammattikasvattajien on vaikeaa kilpailla näiden hintojen kanssa. Tämä johtaa siihen, että verollinen pentuhinta on yleensä huomattavasti korkeampi kuin markkinahintojen, mikä voi aiheuttaa

taloudellista tappiota ammattikasvattajille. Tämä tilanne voi pakottaa kasvattajia vähentämään toimintaansa ja supistamaan kulujaan, koska pentujen hinnat eivät kata kasvattajien kuluja.

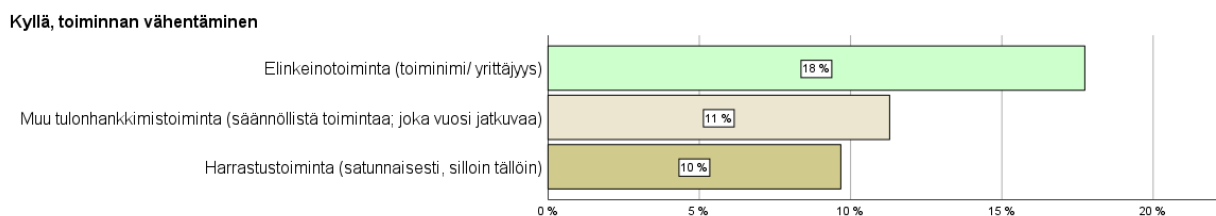

Kuva 25. Vastausvaihtoehto "Ei" toimintaryhmittäin

Vastaajat, jotka eivät suunnittele muutoksia toimintaansa, jakautuivat seuraavasti:

- 26 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavista koirankasvattajista vastasi, että heidän toimintaansa ei ole tulossa muutoksia.
- 24 prosenttia harrastustoimintaa harjoittavista kasvattajista vastasi samoin.
- 2 prosenttia muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavista koirankasvattajista ilmoitti, että heidän toimintaansa ei ole tulossa muutoksia.

Tämä tulos viittaa siihen, että koirankasvatuksessa on vielä runsaasti toimijoita, jotka eivät näe suuria muutoksia omassa toiminnassaan lähitulevaisuudessa. Kuitenkin suuri osa vastaajista pohtii jo mahdollisia muutoksia, erityisesti niistä, jotka aikovat vähentää toimintaansa.

Kuva 26. Vastausvaihtoehdon "Kyllä, toiminnan vähentäminen" toimintaryhmittäin

Vastaajista, jotka aikovat vähentää toimintaansa, jakauma oli seuraava:

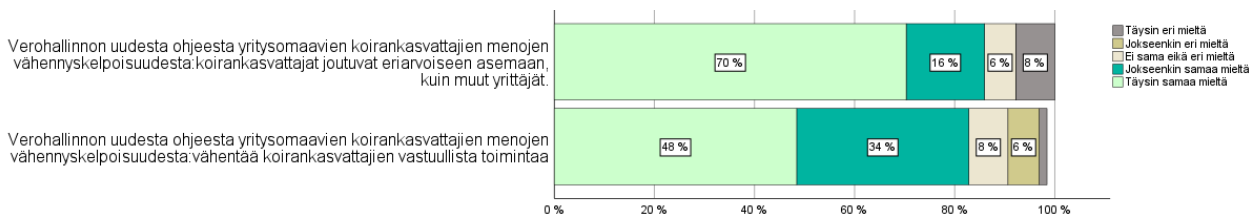
- 18 prosenttia elinkeinotoimintaa harjoittavista kasvattajista aikoo vähentää toimintaansa.
- 11 prosenttia muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavista kasvattajista aikoo vähentää toimintaansa.
- 10 prosenttia harrastustoimintaa harjoittavista kasvattajista aikoo vähentää toimintaansa.

Tämä on merkittävä prosenttiosuus, sillä se viittaa siihen, että monilla kasvattajilla on vaikeuksia sopeutua nykyisiin markkinahintoihin ja taloudellisiin paineisiin. Koirarotujen terveys ja

monimuotoisuus voivat kärsiä, jos suuri osa kasvattajista vähentää tai lopettaa toimintaansa, sillä rotujen elinvoimaisuus edellyttää laajaa ja monipuolista kasvattajaverkostoa. Koirarotujen monimuotoisuus on tärkeää sekä terveysongelmien ehkäisemiseksi että rotujen pitkäaikaisen elinvoimaisuuden turvaamiseksi. (Suomen Kennelliitto Ry 2024c)

5.7 Verohallinto ja koirankasvatus

Alkuvuodesta 2024 Verohallinto uudisti koirankasvatukseen liittyviä verotusohjeita, ja tämä on herättänyt paljon keskustelua koirankasvattajien keskuudessa. Erityisesti elinkeinotoimintaa harjoittavat koirankasvattajat kokevat, että koirien luokittelu lemmikeiksi ja verovähennysten rajoittaminen ovat epäoikeudenmukaisia verrattuna muihin pienyrittäjiin. Koirat, jotka myydään, luokitellaan tavaroiksi, mutta tämä ei vaikuta verovähennyskelpoisuuteen samalla tavalla kuin muiden tavaroiden osalta. Tähän liittyen kasvattajat ovat ilmaisseet huolensa ja eriarvoisuuden tunteen verovähennyskelpoisuuden osalta. Raportissa otetaan esille Verohallintoa luvussa 4. (Alanko 2024; Verohallinto 2024g)

Kuva 27. Vastaajien mielipiteitä verohallinnon uudesta koirankasvatusohjeesta liittyen veroon

Kyselyssä kartoitettiin koirankasvattajien mielipiteitä Verohallinnon uusista ohjeista, erityisesti siitä, miten ne vaikuttavat vähennyskelpoisiin menoihin ja koirankasvattajien asemaan verrattuna muihin pienyrittäjiin. Vastaajat olivat suurimmaksi osaksi erittäin kriittisiä verohallinnon uudistuksia kohtaan, ja kokivat, että Verohallinnon toiminta tekee koirankasvattajista eriarvoisessa asemassa verrattuna muihin yrittäjiin. Verohallinnon ohjeesta lisää tietoperustan luvussa 4.4.

- 70 prosenttia vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että koirankasvattajat joutuvat eriarvoiseen asemaan verrattuna muihin yrittäjiin.
- 16 prosenttia oli jokseenkin samaa mieltä asiasta.
- 6 prosenttia ei ollut samaa eikä eri mieltä.
- 8 prosenttia oli täysin eri mieltä.

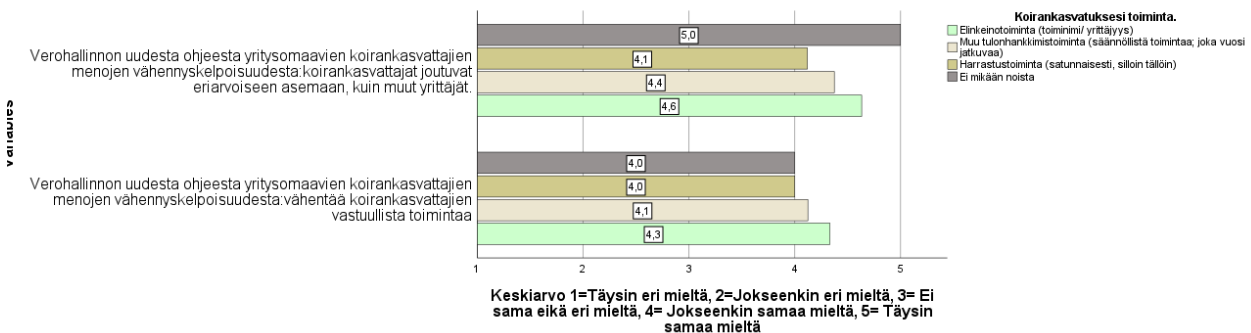
Tämä korostaa suurta tyytymättömyyttä siihen, että Verohallinnon ohjeistus ei ota huomioon koirankasvattajien erityispiirteitä ja heidän toimintaansa verrattuna muihin elinkeinoharjoittajiin.

Monet koirankasvattajat kokevat, että heidän mahdollisuutensa tehdä tuloa ovat heikentyneet verovelvoitteiden lisääntymiseen myötä, mikä vähentää kannusteita toimia vastuullisesti.

Lisäksi, kun kysyttiin, vähentääkö Verohallinnon uusi ohjeistus koirankasvattajien vastuullista toimintaa, vastaajat olivat jälleen vahvasti kriittisiä:

- 48 prosenttia vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että Verohallinnon ohjeistus vähentää vastuullista toimintaa.
- 34 prosenttia oli jokseenkin samaa mieltä.
- 8 prosenttia ei ollut sama eikä eri mieltä.
- 6 prosenttia oli jokseenkin eri mieltä.
- 1 prosenttia oli täysin eri mieltä.

Tämä osoittaa, että suuri osa vastaajista kokee, että Verohallinnon linjausten seurauksena kasvattajien on entistä vaikeampaa toimia vastuullisesti, koska taloudelliset paineet voivat ajaa heitä tekemään valintoja, jotka eivät ole ihanteellisia eläinten hyvinvoinnin tai rodun terveyden kannalta.

Kuva 28. Keskiarvot toimintaryhmittäin ja vastauksittain

Verohallinnon uusien ohjeiden vaikutuksia arvioitiin myös keskiarvojen avulla, ja tulokset paljastavat seuraavat huomiot:

Koirankasvattajat joutuvat eriarvoiseen asemaan kuin muut yrittäjät

- Elinkeinotoimintaa harjoittavat: Keskiarvo 4,6
- Muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavat: Keskiarvo 4,4
- Harrastustoimintaa harjoittavat: Keskiarvo 4,1

Vähentää koirankasvattajien vastuullista toimintaa

- Elinkeinotoimintaa harjoittavat: Keskiarvo 4,3
- Muu tulonhankkimistoimintaa harjoittavat: Keskiarvo 4,1
- Harrastustoimintaa harjoittavat: Keskiarvo 4,0

Näiden tulosten perusteella voidaan todeta, että suurin osa vastaajista on "jokseenkin samaa mieltä" väitteistä, ja erityisesti elinkeinotoimintaa harjoittavat koirankasvattajat kokevat eniten epätasa-arvoa ja vastuullisuuden vähenemistä.

5.8 Yhteenveto kyselytutkimuksesta

Kyselyn tulokset viittaavat siihen, että koirankasvattajat kokevat Verohallinnon uudistusten luovan epätasa-arvoisuutta ja vähentävän vastuullista toimintaa alalla. Suurin osa vastaajista on sitä mieltä, että koirankasvattajille ei tulisi asettaa tiukempia verovelvoitteita kuin muille pienyrittäjille, sillä koirat luokitellaan tavaroiksi myyntihetkellä, mutta niihin liittyvien verovähennysten mahdollisuus on rajallinen. Erityisesti elinkeinotoimintaa harjoittavat koirankasvattajat kokevat suurinta epätasa-arvoa verrattuna muihin yrittäjiin. (Kauppalaki 1987/355; Kuluttajansuojalaki 1978/38)

Kyselyn perusteella arvonlisäveromuutokset koetaan pääosin negatiivisina, erityisesti elinkeinotoimintaa harjoittavien koirankasvattajien keskuudessa. Asiakkaiden pennun hinnan muodostumisessa on heikkouksia, ja monet vastaajat kokevat, että asiakkaille ei ole riittävästi ymmärrystä verojen ja muiden kulujen vaikutuksista hinnoitteluun. Vaikka kuluttajien valveutuneisuus on kasvanut, hinnoittelu ja markkinat voivat jäädä edelleen epäselviksi, erityisesti rodun ja kasvatustavan perusteella. Suurin osa koirankasvattajista ei ole suunnitellut merkittäviä muutoksia toimintaansa lähitulevaisuudessa. Kuitenkin 38 prosenttia vastaajista aikoo vähentää toimintaansa, mikä voi johtua taloudellisista paineista ja kilpailun kiristymisestä, erityisesti harmaatalouden ja harrastelijoiden vaikutuksesta. Koirarotujen monimuotoisuus ja terveys voivat kärsiä, jos kasvattajat joutuvat vähentämään tai lopettamaan toimintaansa. Markkinatilanne ja taloudelliset olosuhteet ovat siis tärkeä tekijä, joka vaikuttaa koirankasvattajien tulevaisuuden suunnitelmiin ja koko alan kehitykseen.

Jos Verohallinnon linjaus jatkuu nykyisellään, se saattaa vaikuttaa koirankasvattajien taloudelliseen toimintaan ja vastuullisuuteen sekä myös koirankasvatuksen laatukysymyksiin, kuten rotujen terveyteen ja monimuotoisuuteen. Tällöin alan tulevaisuus voi kohdata haasteita, ellei verovähennysten ja lainsäädännön linjauksia tarkastella uudelleen ja saavuta tasapainoa muiden pienyrittäjien verovelvoitteiden kanssa.

6 Yhteenveto ja pohdinta

Tutkimuksessa tarkasteltiin koirankasvattajien liiketoimintaa, erityisesti verotuksen ja arvonlisäveromuutosten vaikutuksia heidän toimintaansa, asiakaskäyttäytymistä, mahdollisia toimintamuutoksia ja Verohallinnon ohjeistuksia. Kyselytutkimuksen avulla saatiin arvokasta tietoa siitä, miten koirankasvattajat kokevat nykyiset taloudelliset ja lainsäädännölliset haasteet ja kuinka ne vaikuttavat heidän toimintaansa ja tulevaisuuden suunnitelmiinsa.

Tutkimus osoitti, että suurin osa vastaajista toimii pienimuotoisessa liiketoiminnassa koirankasvattajien keskuudessa. 52 prosenttia vastaajista ilmoitti liikevaihdoksi alle 10 000 euroa, mikä viittaa siihen, että useimmat koirankasvattajat eivät saa merkittäviä tuloja pelkästään kasvattamisesta. Tämä tukee käsitystä, että koirankasvattajat toimivat usein lisätyönä tai harrastustoimintana, eikä heidän liiketoimintansa perustu pelkästään pennunmyyntiin. Kuitenkin löytyy pieni, mutta tärkeä osa kasvattajista, jotka harjoittavat toimintaansa laajemmin, jos näitä toimijoita ei olisi rotujen monimuotoisuus kärsisi radikaalisesti ja pentujen saatavuus heikkenisi.

6.1 Miten tulevat arvonlisäveromuutokset vaikuttaisivat koirankasvattajien vastuulliseen toimintaan tulevaisuudessa?

Verotuksen ja arvonlisäveron muutokset olivat merkittävä huolenaihe. Erityisesti arvonlisäveron korotus (25,5 prosenttiin) ja alarajahuojennuksen poisto ja niiden vaikutus kasvattajien liiketoimintaan herättivät huolta, sillä monet kasvattajat kokevat, että he kilpailevat verottomien, usein harrastelijoiden harjoittamien, kasvattajien kanssa. Tämä luo epätasapainon markkinoilla ja vaikeuttaa verovelvollisten koirankasvattajien liiketoimintaa. 43 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei arvonlisäveron korotuksella ole vaikutusta heidän liiketoimintaansa, mutta suurin osa koki, että verotaakan lisääntyminen ja hinnankorotukset olisivat väistämättömiä. Tämä vaikuttaa erityisesti siihen, kuinka hinnoitellaan koiria ja millaisiin markkinahintoihin kasvattajat voivat kilpailla.

Verotuksen taakan kasvaessa liikaa, osa kasvattajista voi siirtyä vähemmän vastuullisiin käytäntöihin, kuten epävirallisiin myyntikanaviin, joissa verovelvollisuus ei ole yhtä tiukasti valvottu. Tämä puolestaan voi heikentää koirankasvatuksen laatua ja vastuullisuuden tasoa, koska taloudelliset paineet voivat ohjata kasvattajia kohti lyhyen aikavälin voittoja pitkän aikavälin eettisten periaatteiden sijaan.

6.1.1 Minkälaisia huolia ja muutoksia koirankasvattajilla on edessä arvonlisäveromuutosten takia?

Arvonlisäveromuutokset herättävät huolta koirankasvattajien keskuudessa erityisesti kilpailun ja markkinahintojen kannalta. Verovelvolliset kasvattajat kokevat epäreilua kilpailua pienempien,

usein harrastelijapohjaisten kasvattajien kanssa, jotka eivät ole arvonlisäverovelvollisia. Tämä epätasapaino markkinoilla voi johtaa siihen, että pienet kasvattajat voivat myydä koiria halvemmalla, mikä pakottaa verovelvolliset kasvattajat nostamaan hintojaan. Tämä ei ainoastaan vaikuta kilpailukykyyn, vaan myös asiakaskäyttäytymiseen – asiakkaat saattavat olla haluttomia maksamaan korkeampaa hintaa verollisista koirista, jolloin kasvattajat saattavat joutua joko vähentämään toimintaansa tai harkitsemaan halvemmän hinnan tyytymistä ja vähemmän katteeseen.

6.2 Miten muutokset nähdään konkreettisesti koirankasvatuksessa?

Konkreettisesti arvonlisäveromuutokset voivat ilmetä useina muutoksina koirankasvatuksessa. Kasvattajat saattavat joutua nostamaan hintoja kattaakseen veronkorotuksen, mikä voi vähentää koirien myyntiä. Tämä voi myös vaikuttaa siihen, millaisia markkinoita kasvattajat voivat tavoittaa, sillä osa asiakaskunnasta saattaa etsiä halvempia vaihtoehtoja. Lisäksi monet koirankasvattajat voivat joutua karsimaan toimintaansa taloudellisten paineiden vuoksi, mikä voi heikentää rodun monimuotoisuutta ja elinvoimaisuutta, koska vähemmän vastuulliset kasvattajat eivät välttämättä ole yhtä sitoutuneita terveystarkastuksiin ja jalostuseriaatteisiin.

6.2.1 Muuttuuko markkina ja kilpailijoiden asema? Säilyykö monimuotoisuus?

Asiakaskäyttäytyminen ja ostotottumukset olivat myös keskiössä tutkimuksessa. 60 prosenttia vastaajista koki, että asiakkaat eivät ole tietoisia siitä, mistä pennun hinta koostuu. Tämä on huolenaihe, koska koirankasvattajat joutuvat usein selittämään hinnanmuodostusta, erityisesti verojen osuutta, asiakkaille. On myös havaittavissa, että osa ostajista on edelleen halukkaita maksamaan vähemmän ja ostamaan koiran epävirallisista lähteistä, vaikka terveystietoisuus ja rekisteröityjen koirien kysyntä ovatkin nousussa. Täten suuremmat ja vastuullisemmat kasvattajat, saattavat menettää asiakkaita, jotka hakevat halvempia vaihtoehtoja muualta, mikä voi vähentää tai jopa lopettaa vastuullisten isompien kasvattajien toimintaa.

Monet vastaajat pohtivat toimintamuutoksia lähitulevaisuudessa. 52 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei heillä ole suunnitelmia muutoksiin, mutta suuri osa ilmoitti vähentävänsä toimintaansa. Tämä liittyy osittain taloudellisiin paineisiin, kuten korkeampiin verotuskustannuksiin ja kilpailuun markkinoilla. 38 prosenttia vastaajista ilmoitti, että he aikovat vähentää koirankasvatustoimintaansa, koska taloudelliset paineet vaikeuttavat kannattavaan toiminnan ylläpitämistä. Tämä on huolestuttavaa rodun elinvoimaisuutta ja geneettistä monimuotoisuutta ajatellen.

Rotujen monimuotoisuus on uhattuna, jos koirankasvattajat vähentävät toimintansa taloudellisten paineiden vuoksi. Jos vastuulliset ja ammattimaiset kasvattajat kokevat, etteivät he voi jatkaa toimintaansa kannattavasti, se voi johtaa siihen, että rodun terveys ja geneettinen monimuotoisuus heikkenevät. Vähemmän vastuulliset kasvattajat, jotka eivät noudata samoja eettisiä ja

terveydellisiä standardeja, voivat pyrkiä täyttämään markkinoiden kysynnän, tällöin kasvatuksessa ei välttämättä oteta huomioon rodun pitkäaikaisia terveysriskejä ja geneettistä monimuotoisuutta. Tämä voi johtaa rodun perusominaisuuksien ja terveyden heikkenemiseen pitkällä aikavälillä.

6.3 Verohallinnon rooli ja verotuskäytännöt

Verohallinnon uudistukset koirankasvatuksen verotuksessa ovat herättäneet laajaa kritiikkiä. 70 prosenttia vastaajista oli täysin samaa mieltä siitä, että koirankasvattajat joutuvat eriarvoiseen asemaan verrattuna muihin pienyrittäjiin, ja 48 prosenttia oli sitä mieltä, että Verohallinnon ohjeet vähentävät vastuullista toimintaa. Verohallinnon linjausten osalta koirankasvattajat kokevat olevansa epäoikeudenmukaisessa asemassa, sillä he eivät saa samoja verovähennyksiä kuin muut elinkeinotoimintaa harjoittavat yrittäjät, vaikka koirat myydään tavarina. Tämä epätasa-arvoisuus saattaa johtua siihen, että kasvattajat eivät ole kannustettuja noudattamaan korkeampia eettisiä standardeja, koska taloudelliset paineet voivat ohjata heitä kohti vähemmän vastuullisia valintoja.

6.4 Pohdinta

Tutkimuksen tulokset antavat selkeän kuvan siitä, että koirankasvattajat ovat monenlaisten taloudellisten ja lainsäädännöllisten paineiden alla. Erityisesti verotuksen ja arvonlisäveromuutosten vaikutukset koirankasvattajien liiketoimintaan ovat merkittäviä ja ne aiheuttavat eriarvoisuutta markkinoilla, erityisesti pienempien ja suurempien kasvattajien välillä. Verohallinnon uusien ohjeiden myötä koirankasvattajat kokevat, että heidän mahdollisuutensa toimia vastuullisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla ovat heikentyneet.

Jos Verohallinnon linjaukset eivät muutu, on pelko siitä, että vastuulliset ja ammattimaiset kasvattajat voivat vähentää toimintaansa tai jopa lopettaa sen kokonaan. Tämä taas voi johtaa koirankasvatuksen laadun heikkenemiseen ja rotujen terveyden ja monimuotoisuuden heikentymiseen.

Toimialan tulevaisuus riippuu pitkälti siitä, miten verotusta ja lainsäädäntöä tullaan muokkaamaan, jotta se tukee niin pienyrittäjiä kuin myös vastuullisia kasvattajia. On tärkeää, että lainsäädäntö ottaa huomioon koirankasvatuksen erityispiirteet ja sen merkityksen rodun elinvoimaisuudelle ja geneettiselle monimuotoisuudelle. Vain silloin voidaan varmistaa, että koirankasvatus säilyttää vastuullisuuden ja laatuvaatimukset, ja että kasvu ja kehitys tapahtuvat kestävästi.

Verohallinnon ja koirankasvattajien välillä tarvitaan parempaa vuoropuhelua ja käytännönläheisempää lähestymistapaa, joka ottaa huomioon alan erityispiirteet ja tukee kestävästä kasvusta.

6.5 Oman oppimisen ja työskentelyn arviointi

Tutkimusprosessin aikana olen saanut syvällisempää ymmärrystä koirankasvattajien liiketoimintaan liittyvistä taloudellisista ja lainsäädännöllisistä haasteista, erityisesti verotuksen ja arvonlisäveromuutosten vaikutuksista. Tämä prosessi on opettanut minulle, kuinka tärkeää on yhdistää taloudelliset ja eettiset näkökulmat liiketoiminnan tutkimiseen, ja kuinka lainsäädäntö voi vaikuttaa paitsi yrityksen toimintaan, myös laajemmalla tasolla koko toimialan kestävyyteen ja vastuullisuuteen.

Työskentelyn aikana olen kehittänyt kykyäni tarkastella monimutkaisia ilmiöitä eri näkökulmista. Esimerkiksi tutkimuksessa esiin noussut koirankasvattajien kokema epätasa-arvo verovelvollisten ja ei-verovelvollisten kasvattajien välillä oli asia, johon en ollut aluksi osannut kiinnittää riittävästi huomiota. Tämä oivallus on auttanut minua ymmärtämään paremmin, miten pienyritykset voivat kokea lainsäädännön ja verotuksen epäoikeudenmukaisena, ja kuinka tärkeää olisi kehittää verotuskäytäntöjä, jotka tukevat tasapuolista kilpailua.

Tutkimuksen laajentaminen ja syventäminen olisi ollut mahdollista, mikäli aika ja resursseja olisi ollut enemmän. Esimerkiksi syvällisten haastattelujen lisääminen tutkimukseen olisi voinut tuoda lisää syvyyttä ja kontekstia johtopäätöksiin. Olen pysynyt paremmin kuin hyvin aikataulussa, ja palautus suoritetaan kuukautta aikaisemmin.

Tutkimuksen tekeminen on parantanut kykyäni analysoida taloudellisia ja lainsäädännöllisiä kysymyksiä monivivahteisesti ja kriittisesti. Olen oppinut, kuinka tärkeää on tasapainottaa taloudelliset realiteetit ja eettiset periaatteet, erityisesti, kun käsitellään aiheita, jotka koskettavat vastuullista liiketoimintaa ja sen vaikutuksia yhteiskuntaan. Lisäksi olen kehittänyt tutkimusprosessin eri vaiheissa, erityisesti aineiston keruussa ja analyysissä.

Tulevaisuudessa voisin kehittää tutkimusmenetelmiäni entistä tarkempaan ja monipuolisempaan suuntaan, jotta voisin saada entistä kattavampaa tietoa ja tuottaa syvällisempiä analyysejä liiketoiminnan kehityksestä ja siihen liittyvistä haasteista.

Lähteet

Alanko, E. 2024. Verohallintoa ei pääse pakoon. Suomen Koirankasvattajat Ry Jäsenlehti Kasvattaja, 3, s. 24-27.

Arvonlisäverolaki 1993/1501.

Elinkeinoelämän keskusliitto 2022. Vastuullisuus. Luettavissa: <https://ek.fi/tavoitteemme/vastuullisuus/> Luettu: 26.8.2024.

European Union, EUR-LEX 2024. Euroopan Unionin yhteinen arvonlisäverojärjestelmä. Luettavissa: <https://eur-lex.europa.eu/FI/legal-content/summary/the-european-union-s-common-system-of-value-added-tax-vat.html> Luettu: 31.5.2024.

Haaga-Helian kirjasto- ja tietopalvelut 2024. Lähdeviittaamisen tueksi: Tekstiviitteet ja lähdeluettelo. Luettavissa: <https://libguides.haaga-helia.fi/lahdeviittaamisen-tueksi/tekstiviitteet-ja-lahdeluettelo> Luettu: 7.10.2024.

Halkio, B. 2024. Isot kennelit ovat harvinaisia Suomessa. Suomen Kennelliitto Ry Jäsenlehti Koiramme, 6, s. 16-17.

IBM SPSS Statistics 2024. Luettavissa: <https://www.ibm.com/products/spss-statistics> Luettu: 27.9.2024.

Laki Elinkeinotulon verottamisesta 1968/360.

Laki Eläinten hyvinvoinnista 693/2023.

Meta 2024. Facebook. Luettavissa: <https://www.facebook.com> Luettu 1.10.2024.

Opinnäytetyökoordinaattorit 2022. Tutkimustyyppisen opinnäytetyön ohje. Luettavissa: <https://www.haaga-helia.fi/sites/default/files/file/2024-01/tutkimustyyppinen-ont-ohje.pdf> Luettu: 14.5.2024.

Pieniamerikanpaimenkoirat Ry 2022. Jalostussuositukset ja PEVISA. Luettavissa: <https://www.pieniamerikanpaimenkoirat.fi/jalostus/jalostussuositukset/> Luettu: 7.10.2024.

Ruokavirasto 2024. Ilmoituksen tekee koiran haltija. Luettavissa: <https://www.ruokavirasto.fi/elaimet/elaintenpito-tunnistaminen-ja-rekisterointi/elainten-merkinta-ja-rekisterointi/koirat-kissat-ja-fretit/koirarekisteri/koiran-haltija/> Luettu: 23.9.2024.

Suomen Kennelliitto Ry 2024a. Hankikoira – koiranpentuja myytävänä. Luettavissa:

<https://www.hankikoira.fi/koiranpentuja-myytavana> Luettu: 5.9.2024.

Suomen Kennelliitto Ry 2024b. Koiranet-jalostustietojärjestelmä. Luettavissa: <https://jalostus.kennelliitto.fi/frmEtusivu.aspx?FCI=0> Luettu 9.9.2024.

Suomen Kennelliitto Ry 2024c. Vastuullinen koirankasvatus. Luettavissa: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/vastuullinen-koirankasvatus> Luettu: 1.8.2024.

Suomen Yrittäjät 2024. Hinnoittelu. Luettavissa: <https://www.yrittajat.fi/tietopankki/markkinointi-ja-myynti/hinnoittelu/> Luettu: 7.10.2024.

Valtiovarainministeriö 2024a. Arvonlisäverotus. Luettavissa: <https://vm.fi/verotus/arvonlisaverotus> Luettu: 18.5.2024.

Valtiovarainministeriö 2024b. Pienten yritysten arvonlisäverotus muuttuu – uusi verovelvollisuuden alaraja 20 000 euroa. Luettavissa: <https://vm.fi/-/pienien-yritysten-arvonlisaverotus-muuttuu-uusi-verovelvollisuuden-alaraja-20-000-euroa> Luettu: 7.10.2024.

Verohallinto 2019. Yritystoiminta, tulonhankkimistoiminta ja harrastustoiminta henkilöverotuksessa. Luettavissa: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/73274/yritystoiminta-tulon-hankkimistoiminta-ja-harrastustoiminta-henkil%c3%b6verotuksessa/> Luettu: 2.5.2024.

Verohallinto 2021. Liikevaihdoltaan pienen yrityksen arvonlisävero. Luettavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/vahainen-liiketoiminta-on-arvonlisaverotonta/> Luettu: 1.8.2024.

Verohallinto 2024a. Arvonlisäverolaskuri. Luettavissa: <https://vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlis%C3%A4verolaskuri/> Luettu 11.8.2024.

Verohallinto 2024b. Arvonlisäveroprosentit. Luettavissa: <https://vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlisaveroprosentit/> Luettu: 11.9.2024.

Verohallinto 2024c. Arvonlisäverotus. Luettavissa: <https://vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/> Luettu: 31.7.2024.

Verohallinto 2024d. Arvonlisäveron alarajahuojennus. Luettavissa: <https://vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/alarajahuojennus/> Luettu 13.5.2024.

Verohallinto 2024e. Arvonlisäveron ilmoitus- ja maksuohjeet. Luettavissa: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/ilmoitus-ja-maksuohjeet/> Luettu: 7.10.2024.

Verohallinto 2024f. Arvonlisäveron vähennys ostoista. Luettavissa: <https://www.vero.fi/yriytykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlisaveron-vahennys-ostoista/> Luettu: 7.10.2024.

Verohallinto. 2024g. Koirankasvattajan verotus - ilmoita tulot ja vähennä kulut. Luettavissa: <https://vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/ansiotulot/koirankasvattajan-verotus/> Luettu: 28.8.2024.

Verohallinto 2024h. Mikä arvonlisävero on? Luettavissa: <https://vero.fi/yriytykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/mika-arvonlisavero-on/> Luettu: 2.6.2024.

Verohallinto 2024i. Näin rekisteröidyt arvonlisäverovelvolliseksi. Luettavissa: <https://www.vero.fi/yriytykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/rekisterointi/> Luettu: 13.8.2024.

Verohallinto 2024j. Pienten yritysten arvonlisäverotukseen muutoksia 2025 – vähäisen toiminnan raja nousee, alarajahuojennus poistuu ja vähäisen toiminnan verovapautus laajenee EU-maihin. Luettavissa: https://vero.fi/tietoa-verohallinnosta/uutishuone/verotuksen_muutoksia/pienyriytysten-arvonlisaverotukseen-muutoksia-2025/ Luettu: 7.10.2024.

Verohallinto 2024k. Yleinen arvonlisäverokanta on 1.9.2024 alkaen 25,5 %. Luettavissa: <https://www.vero.fi/yriytykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/arvonlisaveroprosentit/Yleinen-arvonlisaverokanta-nousee-syyskuussa/> Luettu: 7.10.2024.

Liitteet

Liite 1. Kasvattajasitoumus

Kasvattajasitoumus

Hyväksytty Suomen Kennelliitto - Finska Kennelklubben ry:n valtuustossa 28.11.2021. Tulee voimaan 1.1.2022.

Allekirjoittanut sitoutuu koiranpidossaan ja koirankasvatuksessaan noudattamaan seuraavia Suomen Kennelliiton sääntöjen, ohjeiden ja yleisen jalostusstrategian mukaisia periaatteita, jotka samalla ovat edellytyksenä kennelnimen saamiseksi.

- Hyväksyn Kennelliiton tarkoituksen, joka on seuraava: Kennelliiton sääntöjen mukaisena tarkoituksena on koira-alan valtakunnallisena asiantuntijajärjestönä luoda hyvät edellytykset koirien hyvinvoinnille ja koiranpidolle suomalaisessa yhteiskunnassa niin, että koira on luontevaosa suomalaista elämänmuotoa. Kennelliitto edistää rekisteröityjen koirien vastuullista omistamista, kasvattamista ja käyttöä. Tavoitteena on terve, hyväluonteinen, käyttöominaisuuksiltaan ja rakenteeltaan sekä ulkomuodoltaan rodunomainen, hyvinvoiva koira.
- Perehdyn koiranpitooni ja kasvatustoimintaani soveltuvaan lainsäädäntöön ja määräyksiin ja otan ne huomioon toiminnassani.
- Olen tietoinen siitä, että Kennelliiton säännöt, ohjeet, määräykset ja yleinen jalostusstrategia koskevat sekä minua että kasvatustyötäni. Perehdyn kasvattamieni rotujen tarpeisiin ja huolehdin, että koirani saavat riittävästi ravintoa, huolenpitoa ja rodunomaista aktiiviteettia. Pidän koiriani niiden tarpeet täyttävissä tiloissa ja huolehdin niiden riittävästä liikunnasta. Sitoudun edistämään koirieni hyvinvointia omalla toiminnallani ja huolehtimaan, ettei koiranpidostani aiheudu kohtuutonta haittaa ympäristölle.
- Kasvatan Kennelliiton rotukoira rekisteriin rekisteröitäviä koiria. Tavoitteenani on kasvattaa käyttötarkoitukseensa sopivia rotumääritelmän mukaisia koiria, jotka ovat terveitä, pitkäikäisiä ja yhteiskuntakelpoisia.
- Olen perehtynyt kasvattamiini rotuihin niin, että tunnen hyvin niiden voimassa olevat rotumääritelmät ja käyttötarkoitukset. Olen perehtynyt niiden jalostuksen tavoiteohjelmiin sekä Kennelliiton yleiseen jalostusstrategiaan ja pyrin noudattamaan niihin kirjattuja suosituksia. Kunnioitan kasvattamieni rotujen alkuperää ja vältän liioittelua eri ominaisuuksissa. Jalostukseen käyttämäni koirat ovat terveitä, hyväkuntoisia sekä käyttäytymiseltään rodunomaisia.
- Annan avoimesti tietoa koirieni ominaisuuksista sekä vioista ja sairauksista. Luovutan Kennelliitolle omistamieni koirien terveystutkimustulokset ja suostun niiden julkaisemiseen. Kannustan myös kasvattamieni koirien omistajia samaan. Tiedän, että koirieni terveystutkimustulokset ovat vapaasti käytettävissäni haluamalla tavalla. Tiedän, että kasvattamani rodun terveystutkimustulokset ovat rodunkasvatuksen etu, osa pysyvää tietokantaa ja Kennelliiton avoimen tietokannan toimivuuden edellytys.
- Rekisteröin rotukoira pentueeni Kennelliiton voimassa olevan rekisteröintiohjeen mukaisesti.
- Luovutan pennut aikaisintaan seitsemän (7) viikon ikäisenä hyvän kauppatavan mukaisesti terveinä ja hyväkuntoisina.
- Myydessäni koiran teen siitä kirjallisen molemmille osapuolille kohtuullisen sopimuksen käyttäen ensisijaisesti Kennelliiton vakiosopimuslomakepohjaa. Samoin teen luovuttaessani koiran sijoitukseen. Kauppahintaan sisältyy rekisteridistis ja kirjalliset hoito-ohjeet. Jos Kennelliitto poistaa koiran rekisteristä, palautan kauppahinnan tai sijoituksesta otetun vakuumaksun.

10. Mydessäni koiran neuvon uutta omistajaa tekemään omistajailmoituksen Kennelliittoon.
11. Kennelliiton valtuuttamat henkilöt voivat opastaa ja neuvoa koirieni pidossa ja hoidossa sekä suorittaa kennelneuvontakäyntejä että ottaa polveutumismäärityksiin tarvittavia näytteitä koiristani.
12. Tämä sitoumus on voimassa Kennelliiton jäsenyydestä riippumatta, ellen sitä kirjallisesti irtisano.

Liite 2. Tutkimustiedote

Koirankasvattajien toiminnan kysely

Hyvä koirankasvattaja,

Kutsun sinut osallistumaan Haaga-Helian tradenomiopinnäytetyöhöni, joka käsittelee tulevien arvonnäisäveromuutosten (ALV) vaikutuksia yrityksen omaaviin koirankasvattajiin.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, kuinka suuri osuus Suomen koirankasvattajista toimii yrityspohjaisesti sekä kartoittaa kasvattajien mielenpitoja ja haasteita ALV-muutosten suhteen. Tulosten pohjalta pyritään kehittämään ratkaisuja kasvattajien tueksi. Jokainen vastaus on anonyymi, ja ne ovat erittäin tärkeitä vastuullisten koirankasvattajien näkökulmasta.

Vastaathan kyselyyn viimeistään 4.8.2024 kl 17.00:

Linkki kyselyyn:

<https://link.webpolsurveys.com/S/87C04DF60C29D238>

Kiitoksia jo etukäteen jokaiselle vastaajalle!

Ystävällisin terveisin,

Marie Lönnroos

Tradenomi opiskelija

marie.lonnroos(at)myy.haaga-helia.fi

Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Liite 3. Saatekirje

Tutkimustiedote

Koirankasvattajien toiminnan tutkimus

Marie Lönnroos, Käärmekuusentie 6, 06200 PORVOO

Aineisto kerätään koirankasvattajilta saaden tietoa koirankasvattajien toiminnan laajuudesta sekä tulevien arvonlisävero muutosten mahdollisia vaikutuksia koirankasvattajiin.

Aineisto kerätään onlinekyselyllä sosiaalisessa mediassa eri koirankasvattajien kanavilla 19.7.-4.8.2024 välisenä aikana.

Osallistuminen kesto on noin 10-15 minuuttia.

Osallistuminen tutkimukseen ei vaadi etukäteisvalmistautumista.

Osallistumisen hyöty auttaa minua (Marie Lönnroos) etenemään opin-
näytetyössäni eteenpäin, keräten hyödyllistä aineistoa ja mietintöjä koi-
rankasvattajilta. Opinnäytetyön tarkoitus on löytää ratkaisuja koirankas-
vattajien mahdollisiin arvonlisäverotus haasteisiin.

Aineiston käsittelyyn ja analysointiin käytetään Haaga-Helian tarjoamia
tallennuspalveluita ja analysointiohjelmia. Kyselyssä ei kysytä henkilö-
tietoja.

Aineisto hävitetään viimeistään 31.12.2024.

Opinnäytetyöraportti julkaistaan Theseus-verkkokirjastossa.

Ymmärrän, että osallistuminen tutkimukseen on vapaaehtoista. Huomioithan, että et voi peruuttaa suostumustasi tutkimukseen osallistumiseen Lähetä-painikkeen painamisen jälkeen, koska yksittäiset vastaukset eivät ole tunnistettavissa aineistosta.

Edellä mainitun tutkimustiedotteen sisältö on kerrottu minulle ja ymmärrän, mitä tutkimus koskee, mitä osallistuminen tarkoittaa minulle, mihin antamaani dataa käytetään ja miten sitä säilytetään. Minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin kysymyksiini.

Lisätiedot: Haaga-Helian ammattikorkeakoulu, Tradenomi, Marie Lönnroos, Käärmekeusentie 6, 06200 PORVOO.

Lähteet

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasäädös).

Liite 4. Kysymykset kyselytutkimukseen

1. Olen tutustunut tutkimustiedotteen sisältöön sekä annan suostumuksen tutkimukseen osallistumiseen. *

Kyllä

En. Lomakkeen täyttäminen edellyttää, että annat suostumuksen.

Liikevaihdon kartoitus

Liikevaihto= koirien/tavaroiden/palveluiden myyntihinnat yhteenlaskettuna vuodessa

2. Vuoden 2023 liikevaihto, suunnilleen (€, 500€ tarkkuudella). *

0

0

70000

En tiedä

3. Vuoden 2024 arvioitu liikevaihto, suunnilleen (€, 500€ tarkkuudella). *

0

0

70000

En tiedä

4. Koirankasvatuksesi toiminta. *

Elinkeinotoiminta (toiminimi/ yrittäjyys)

Muu tulonhankkimistoiminta (säännöllistä toimintaa; joka vuosi jatkuvaa)

Harrastustoiminta (satunnaisesti, silloin tällöin)

Ei mikään noista

Arvonlisäverovelvollinen on jokainen yli 15 000 € liikevaihdoltaan oleva.

1.9.2024 alkaen alaraja nousee 20 000€.

5. Kuulutko arvonlisävero (ALV) rekisteriin? *

Kyllä

En

En vielä

En osaa sanoa

Arvonlisäveron alarajahuojennus on voinut hyötyä enintään 30 000 € liikevaihtoon omaavia arvonlisävero (ALV) velvollisia.

6. Arvonlisäveron (ALV) alarajahuojennus. *

Kyllä, olen hyödyntänyt

Ei koske minua

En osaa sanoa

Arvonlisäveron alarajahuojennus poistuu 1.1.2025 alkaen.

Arvonlisäveroa nostetaan 24%:sta 25,5%:iin 1.9.2024 alkaen.

Arvonlisäveron alaraja nousee 15 000€:sta 20 000€ 1.9.2024 alkaen.

7. Arvonlisäveron alarajahuojennuksen poisto vaikuttaa liiketoimintaani

Toiminnan edistyksellä

Toiminnan vähentämisellä

Verotaakan lisääntymisellä

Verotaakan vähentämisellä

Uloskirjautumisena arvonlisäverorekisteristä

Sisäänkirjautumisena arvonlisäverorekisteriin

Hinnankorotuksella

Hinnanalennuksella

Hinta pysyy samana

Ei mitenkään

Muu, mikä

8. Arvonlisäveron korotus 24% -> 25,5% vaikuttaa liiketoimintaani

Toiminnan edistyksellä

Toiminnan vähentämisellä

Verotaakan lisääntymisellä

Verotaakan vähentämisellä

Uloskirjautumisena arvonlisäverorekisteristä

Sisäänkirjautumisena arvonlisäverorekisteriin

Hinnankorotuksella

Hinnanalennuksella

Samana myyntihintana

Ei mitenkään

Muu, mikä

9. Alarajamuutos 15 000€ -> 20 000€ vaikuttaa liiketoimintaani

Toiminnan edistyksellä

Toiminnan vähentämisellä

Verotaakan lisääntymisellä

Verotaakan vähentämisellä

Uloskirjautumisena arvonlisäverorekisteristä

Sisäänkirjautumisena arvonlisäverorekisteriin

Hinnankorotuksella

Hinnanalennuksella

Samana myyntihintana

Ei mitenkään

Muu, mikä

10. Miten arvonlisäveromuutokset vaikuttavat mielestäsi markkinaan?

Negatiivisesti

Positiivisesti

Asiakkaiden yhteydenotot vähenevät

Asiakkaiden yhteydenotot lisääntyvät

Muu, mikä

11. Mielestäni asiakkaat eli pennunostajat ja kyselijät ovat

Valmiita maksamaan enemmän koirasta

Vähemmän halukkaita maksamaan enemmän koirasta

Tietoisia mistä pennun hinta koostuu

Vähemmän tietoisia mistä pennun hinta koostuu

Vastuullisia

Vähemmän vastuullisia

Valveutuneita

Vähemmän valveutuneita

Kattavasti perillä kysyen eri riskeistä ja sairauksista

Vähemmän perillä kysyen eri riskeistä ja sairauksista

Halukkaita ostamaan rekisteröidyin koiran

Vähemmän halukkaita ostamaan rekisteröidyn koiran

Muu, mikä

Verohallinto on uudistanut sekä kiristänyt ohjeitaan koirankasvatukseen liittyen.

Muun muassa vähennyskelpoisia asioita eivät ole emon hankinta- tai ruokintakulut, näyttely-, koe- tai harrastusmaksut, yleiset terveystutkimukset, asunto- tai tilakulut eikä muut koirien pitämisestä aiheutuneet kulut.

12. Mieltäni Verohallinnon uudesta ohjeesta, koskien yritystoimintaa omaavien koirankasvattajien menojen vähennyskelpoisuudesta

Täysin eri mieltä	Jokseen-kin eri mieltä	Ei sama eikä eri mieltä	Jokseen-kin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
-------------------	------------------------	-------------------------	--------------------------	---------------------

koirankasvattajat joutuvat eriarvoiseen asemaan, kuin muut yrittäjät.

vähentää koirankasvattajien vastuullista toimintaa

13. Onko koirankasvatustoimintaasi tulossa muutoksia lähitulevaisuudessa?

Ei

Kyllä, toiminnan laajentaminen

Kyllä, toiminnan vähentäminen

Kyllä, lopetan toimintaa

Kyllä, ryhdyn yrittäjäksi

Kyllä, lopetan yrittämisen

Kyllä, aloitan Kennelliittoon rekisteröinnin

Kyllä, lopetan Kennelliittoon rekisteröinnin

Kyllä, ryhdyn koirankasvattajaksi

Kyllä, muu syy

14. Sana on vapaa: